

Pulti ar delsti?

Tuo tarpu Maskva smaugia Lietuvą

Vytautas Meškauskas

P. Buchanan penktadienį per TV pranašavo Maskvos bandymą susitvarkyti su Lietuva tuo laiku, kai visos pasaulio akys yra nukreiptos į Iraką. Dieną prieš tai panašiai būkštavo Z. Brzezinski, primindamas 1958 m. Suez krizę, kurios metu Chruščiovas pribagė Vengriją.

Iš tikro pereitą savaitę šiame krašte vyko smarkios diskusijos ar pulti Iraką, kam jau sutelktos nemažos karinės pajėgos, ar toliau delsti, tikintis jį pribagti pradėtom ūkinėm sankcijom. Kaip ilgai jis gali išsilaikyti negalėdamas parduoti savo naftos?

Visą eilę Kongreso komisijų iškviestų liudininkų įrodinėjo, kad reikia turėti tik kantrybės, kad savaitę karo, buv. Gynybos Sekr. McNamara žodžiais atsieis tiek pat kaip metai taikos. O kiek dideli bus karo nuostoliai!

Kaip jau pastebėjome peritą savaitę, tokios kalbos privedė prie prezidento Busho prestižo kritimo.

Jį gelbėdamas, prezidentas nusprendė padaryti dar vieną žingsnį. Jis pakvietė Irako užs. reik. min. Izaz į Washingtoną ir po to į Bagdadą pasiųsti savo Valstybės Sekretorių. Tai nebūsimančios derybos, bet tik paskutinis išėjimas Saddam Husseinui. Pagal N.Y. TIMES dipl. korespondentą T. Friedman, tai kiek atstatė prezidento prestižą namuose, bet sumažino užsieniuose.

Juk jei nenorima derybų, išpėti Saddamą galima ir kitais būdais, nesiunčiant ten paties Valst. Sekr. Bakerio. Jis pats, primygtinai klausinėjamas pereitos sekmadienio "This week with D. Brinkley" TV programoje paaikškino, kad nors pasimantant su Saddamu nebus padarytos nuolaidos, bus proga aptarti kaip tvarkingai pravesiti Irako pasitraukimą iš Kuveito. Juk negalima jį palikti chaos.

Pats Saddamas vykusiai išnaudojo susidariusią situaciją, išsakydamas paleisti suilaikytus užsieniečius. Tai buvo vienas reikalavimų, kurių neišpildžius, JT Saugumo Taryba po sausio 15 d. leido

vartoti jėgą. Jis teisingai skaičiavo, kad įkaitų likimas daugiau rūpėjo amerikiečių masėm negu Kuveičio ateitis. Saddamas net aiškino, kad dėl paleidimo kreditas priklausys senato demokratų daugumai, o ne 'Dievo priešui' Bushui.

Bet jau prieš tai pačių demokratų tarpe pasigirdo balsų, kad Busho politikos kritika nuėjo per toli, partija gaus nuolaidininkų vardą, kuris bent dar 20 metų neleis demokratams laimėti prezidentūros. Iš tikro sunku prikišti Bushui, kad jis blefavo, gąsdindamas Saddamą. Juk tokiu atveju jo kompatriotams vertėtų patylėti, o ne aiškinti, kad prezidentas neturi teisės pradėti karo veiksmų, kad jie nepaprastai brangiai kaštuosią ir pan.. Žinia, kiekviena gyvybė yra brangi, tačiau Amerikoje per metus žūna daugiau žmonių eismo nelaimėse negu Vietnamo kare. Jau šiais metais čia per apiplėšimus ir gaujų tarpusavio kovas krito netoli 8 tūkstančių žmonių!

Už skubėjimą šioje byloje kalba faktas, kad visos kalicijos neilgai išsilaiko. Saddamo ankstyvesnis pasiūlymas pasitraukti iš Kuveičio, jei būtų sušaukta tarptautinė konferencija visom Vid. Rytų problemom spręsti, jau iššaukė rezoliuciją, Saugumo Taryboje, reikalaujant kartu spręsti ir palestiniečių klausimą. JAV galės panaudoti savo veto teisę, tačiau santykių su arabais tai nepagerins.

Skubėti verčia ir ūkinė depresija. Naftos kainų kritimas ir tarptautinės įtampos sumažinimas gali greičiau priversti prie ūkinio atkūtim.

Tuo tarpu Saddamas toliau tęsia savo žaidimą. Jis pasisiūlė Bakerį priimti tik sausio 12 d. atseit 48 valandas prieš sueinant sausio 15 d. terminui. Washingtonas pageidauja to susitikimo dar šių metų pabaigoje.

Skubaus konflikto likvidavimo, nors ir po to JAV kariai turės ilgesniam pasilikti Persijos ilankos rajone kaip Korėjoje ir Europoje, reikalauja ir mūsų interesai. Jam tęsiantis Maskva gali tikėtis

(Nukelta į 2 psl.)

Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis. Zenono Nekrošiaus nuotr.

Specialiai iš Washingtono

"Turime vilčių, kad ši kelionė padės Lietuvai apsiginti nuo pavojaus..."

Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis Washingtono ir talka Lietuvos pasiuntinybei

Antanas Dundzila

Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos Pirmininkas Vytautas Landsbergis sekmadienį, gruodžio 9 d. vakare, iš Toronto atskrido į Washingtoną. Šioje kelionėje jį lydi p. Gražina Landsbergienė ir grupė Lietuvos valdžios pareigūnų.

Prez. V. Landsbergio sutikimui Dulles aerouoste buvo paruoštas atskiras kambarys, į kurį susirinko keli šimtai Washingtono, Baltimorės ir net kelių tolimesnių vietovių lietuviai. Prezidentą asmeniškai pasitiko ir į sutikimo kambarį atlydėjo Lietuvos Atstovas Washingtono Stasys Lozoraitis ir du Valstybės Departamento nariai – lietuviams pažįstamas Paul Gobel ir Valstybės Depar-

tamento protokolo pareigūnas Randy Baumgarten. Pastarųjų dviejų buvimas reiškia JAV-bių dėmesį Prezidentui Landsbergiui, kaip Lietuvos valstybės galvai.

Nurimus plovimui ir skandavimui "LIETUVA! LIETUVA! ...", Prez. V. Landsbergis prabilo šiais žodžiais:

"Brangieji!

Ačiū, kad taip sutinkat ... Tai tikrai mums netikėta ... Juk vėlyvas laikas. Sutemo diena, o jūs su vaikučiais net čia atėjote ...

Turime vilčių, kad šita kelionė padės Lietuvai ir apsiginti nuo pavojaus kurie telkiasi, ir žengti žingsnį pirmyn mūsų kelyje į visišką nepriklausomybę, į jos įgyvendinimą. Žinome, kad šita šalis

gali labai daug, jeigu tik nori. Mes norime, kad ji panorėtų šiek tiek daugiau Lietuvai padėti. Pasistengsime kaip tik galime, kaip kad iki šiol darome Lietuvoje ir kitur kur atvykstame ginti Lietuvos reikalų. Su jūsų pagalba da lykai eina pirmyn. Ir šita kelionė yra šio krašto lietuvių didelių pastangų vaisius, kad įvyktų tas tikslas. Tikiuosi, kad jis bus vaisingas ir jums dėkoju ne tikrai savo vardu. Ačiū!"

Po šių žodžių sekė gėlių įteikimas. LB Washingtono Apylinkės pirmininkė Audronė Pakštienė atvykusius svečius pavaišino duona ir druska, trumpu žodžiu pasveikino JAV LB tarybos pirmininkę Angelę Nelsienę

(Nukelta į 3 psl.)

Ruoša neostalinizmui. - Maskva ieško Quislingų. - Palanki tam tarptautinė situacija.

"Kaip negalima atgaivinti caro, kaip Napoleono negalima atgaivinti, Smetonos, - taip ir Sąjūdžio ..." - teigė Vytautas Petkevičius pasikalbėjime su Šakių rajono laikraščiu DRAUGAS. Atrodo, kad Vilniaus laikraščiai juo jau nebesidomi. Su džiaugsmu jį persispausdino TARYBŲ LIETUVA, Maskvai ištikimos komunistų partijos organas, 25,000 tiražu spausdinamas ... Minske, nors redakcija skelbiasi esanti Vilniuje.

TARYBŲ LIETUVA jį taip užvardino: "Rašytojas V. Petkevičius: ATKURIAMAS SUBANKRUTAVĘS SMETONOS RĖŽIMAS." Kaip tai suderinti su aukščiau paskelbta išmintimi, kad "Smetonos negalima atgaivinti"?

Pradėjus dėl to sukti galvą ryškėja, kad tarp dalykų, kurių negalima atgaivinti, negali rasti stalinizmo, komandinės santvarkos, kurios ilgesiu puoselėti leidžiama toji "Tarybų Lietuva". Jos lapkričio 5 d. Nr. senu papročiu dar skelbiami revoliucijos metinių šūkiai, kurie prasideda su "Tegyvuoją ... metinės", o kaip aktualija įrašyta: "Ne - nacionalizmui ir separatizmui" Daugiausia savo skaitytojus laikraštis gąsdina partizanų pagerbimais ir paminklų griovimu.

V. Petkevičius įsijungia į tą chorą klausdamas, kas būtų likę iš Leningrado, jei visi caro laiko paminklai būtų buvę nugriauti? Petkevičius taip išsigando, kad net

taip teigia:

"Niekada Lietuva nebuvo tokioj nelaimėj, kaip dabar. Nuo stichinės nelaimės galima apsiginti perkūnsargiu, nuo maniakų - yra vienas kelias. Arba juos nušalinti, arba, kaip sakė Hitleris, juos reikia likviduoti. Kito kelio nėra. Aš taikus žmogus. Galbūt per sunkiu, perduodu, bet ateis laikas, tokias kaip kai kurie parlamento berniukai tribunoluose teisim."

Toks baisia neapykanta persunktas teigimas iššaukė korespondentės klausimą: "Girdi, sakote vieni nekompetetingi, kiti - spekuliantai. Prunskienė neištempo, tai kas ištempo, kas gi tas protas?"

Petkevičius į tai atsakė, kad kolūkių pirmininkai. Iš viso: "Tegu tauta penkiasdešimt metų gyveno, sakykim, okupacinio režimo; bet ji išaugino inteligentią. Jais reikia remtis."

Bet jie jau parodė ką gali ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Sovietijoje. Palikus nušalyje visą Petkevičiaus gražbylostę ir dažnai pasirodanti humoro pajautimą, išlieka teigimas, kad po karo nėra kada politikuoti, bet reikia dirbti, o tam reikalingas įsakymas iš viršaus. Ar dėl to jis buvo iškviestas į Maskvą?

...

Ir kitas, negalėjęs prisiliekti prie valdančiųjų Atgimimo pradininkas, jaunas filosofas Arvydas Juozaitis rašo LIETUVOS RYTE:

"Juk Rusija atsigaus. Ko-

kios ji bus spalvos - nesvarbu. Kas ją valdys - nesvarbu. Svarbu tik viena: mes per amžius turėsime gyventi kartu su ja, su didžiąja savo kaimyne. Ir todėl didžiai nusižengia žmonės, kurie mano, kad šiandien jie gali sakyti Rusijos ir jos prezidento pusėn bet kokius žodžius ... Taip, iš jos mes patyrėm neįtikėtino blogio, bet galvodami apie Lietuvą, galvokime ir apie ateities kartas, kurios greičiausiai ne už viską, ką darome šiandien, padėkos."

Tai liūdno mintys. Jos prašosi diktato iš viršaus. Kaip prileido Z. Brzezinskis senato užs. reik. komisijos posėdyje, JAV susikoncestravimas prie Persijos įlankos įvykių gali Kremlį paskatinti panaudoti stipresnės rankos politiką, ypač Pabaltije.

Pulti ar delsti?

(Atkelta iš 1 psl.)

mažiau protestų sulaukti Amerikoje, jei užsimanytų 'susitvarkyti' su Pabaltijo valstybėmis. Faktas, kad Baltieji rūmai neatsisakė tokioje įtemptoje būklėje priimti V. Landsbergį, kalbėtų už jų nenorą duoti sovietams visai laisvas rankas.

Juodiems debesims temdant ateities horizontus, pirmadienio rytą malonią staigmeną patiekė N.Y. TIMES, iki šiol išsamiai informavęs apie Lietuvą, tačiau vedamuose vis siūlydamas kantrybę. Šį kartą vedamajame jis ne tik pranešė apie Landsbergio vizitą Bushui, kuris tarp kitko sutampa su Bakerio-Shevardnadzės pasimatymu, bet ir rekomendavo FREEDOM SOON FOR THE BALTICS.

Laikraštis išpėja, kad Maskva gali manyti, kad da-

Iš kitos pusės

GIMTASIS KRAŠTAS paskelbė Gedimino Merkio straipsnį apie jo tėvo Antano veiklą Klaipėdos krašte 1931-32 metais, kada jis buvo Klaipėdos gubernatorius, palydėdamas tokia pastaba:

"G.K. nuomone, jo aprašomi 1931-32 m. įvykiai Klaipėdos krašte gali turėti sąsauką ir su kai kuriais šiandieninės Lietuvos situacijos, galimais variantais."

Tokia 'sąsauka' galėtų būti, jei Lietuva turėtų autonomiją Sovietų Sąjungos ar jos tęsinio rėmuose. Likimo ironija tačiau norėjo, kad mes gintumėm ne autonominio krašto teises, bet centro privilegijas. Klaipėdos direktorija norėjo iš Vokietijos gauti lengvatų savo produktų eksportui į tą kraštą. Lietuvos vyriausybė laikė, kad tokios pastangos pažeidžio jos teises. Idomu, kad Vaclovas Sidzikauskas - kuris šią bylą, kaip ir ankstėliau bylą su Lenkija, sėkmingai apgynė mūsų naudai, - primena, kad sovietų užs. reik. min. juriskonsultas Sabaninas

"... per sovietų pasiuntinybę Kaune atsiuntė man savo pastabų žiupsnį, kurios pastarojo nuomone galėjo man praversti". (Dirva, 1978 m. vasario 16 Nr.).

Idomu, kad net Lietuvos teisėjas Haagos Tarptautiniame Tribunole prof. M. Roemeris pradžioje abejojo galimu Lietuvos teizės laimėjimu. Lietuvos gynybai atsiskė talkininkauti ir prof. A. Mandelstamas, padėjęs byloje su lenkais, šį kartą laukdamas Lietuvos pralaimėjimo. Tokiu būdu V. Sidzikauskui padėjo tik Kauno advokatas Jokūbas Robinzonas.

Teismas 10 balsų prieš 5 nutarė, kad Lietuvos gubernatorius pasielgė teisėtai, atleisdamas tuolaikinį direktorijos pirmininką Boettcherį už peržengimą savo teisių. Nelaimėi, Merkio paskirtas naujas direktorijos pirmininkas negavo seimelio pasitikėjimo, kuriame vyravo 'vokietininkai'. Seimelis buvo paleistas, bet rinkimus laimėjo vėl tie patys vokietininkai. Tai privedė prie gub. A. Merkio atsistatydinimo. Jo vieton paskirtas Jonas Navakas žadėjo gražinti tvarką. Deja, Vokietijoje į valdžią atėjo Hitleris, kuris greitai pradėjo rinkti iš Vokietijos atimtas teritorijas. Teisė buvo mūsų pusėje, jėga - priešų.

Gal G.K. turėjo galvoje lenkų dabar reikalaujamą autonomiją Vilniaus krašte? Tuo atveju Haagos Tribuno lo sprendimas galėtų būti naudingas.

Abejonių sukelia pavartotas terminas 'sąsauka'. Pagal Lietuvoje vartojamą žodyną tas žodis reiškia trumpą pasitarimą (paprastai per atstumą), skirtą dalytis patyrimu, kaupiti žinioms. Atrodo, kad mes dabar tai ir padarėm. Gimtajam Kraštui tačiau savo straipsnio įvade vertėjo kalbėti apie galimą precedentą. (vm)

bar jai geras momentas pa už grotų, o nacionalistiniai karštakošiai gali bandyti susi gražinti pasaulio simpatijas provokuodami Maskvos karius. Ir vieni ir kiti elgiasi klaidingai.

Trys Baltijos respublikos nėra suinteresuotos Gorbačiovo išsilaikymu valdžioje. Jos nori laisvės. Maskvą ypatingai išutino jų noras išsivaduoti iš sąjunginio biudžeto. Be to, Gorbačiovas bijo precedento. Jam atrodo, kad dauguma sovietų piliečių pageidauja tvirtos

rankos prieš chaosą. Jis tiki si, kad nepriklausomybės sąjūdžiai išsiskvėps. TAČIAU PABALTĖJE ĮRODYMAI ŠAUKIA KITKĄ.

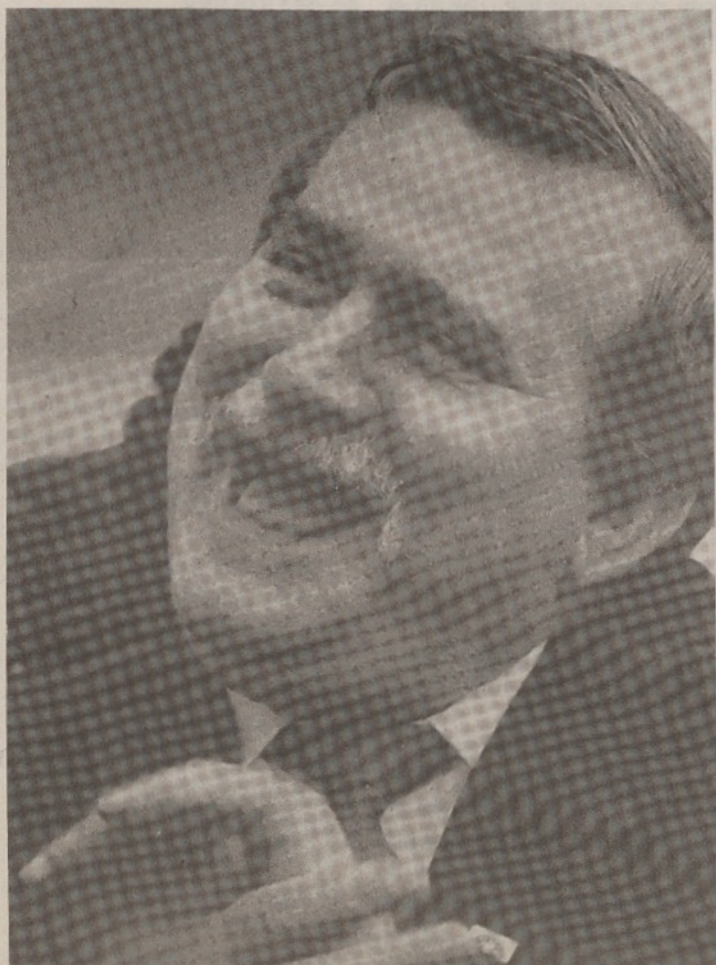
JAV negali pamokyti Gorbačiova, kaip greitai jis turi suteikti nepriklausomybę tom trim šalim, bet jei amerikiečiai negali reikalauti joms laisvės tuojau, jie gali - pradėdant su prezidentu Bushu - pažadėti savo paramą geros valios derybom, kurios ves į laisvę greitai.

• DAINŲ ŠVENTĖS

ren gimo komitetas prašo visus choras, kurie numato šventėje dalyvauti, nedelsiant užsiregistruoti. Registruojantis pranešti ir apytikrį dalyvių skaičių. Rašyti: V. Momkus, 3222 W. 66th Place, Chicago, IL. 60629.

• RIMTAUTAS A. PETRAITIS, PE., iš Los Angeles

atsiuntė Lituanistikos Tyrimo ir studijų Centrai reikšmingą dovaną - savo kruopščiai sudarytą didžiulį L.A. TIMES straipsnių rinkinį Lietuvos laisvinimosi tema. Knygos formoje, šis negendančių kopijų rinkinys apima 1988 m. rugsėjo - 1990 m. spalio laikotarpį.

Lech Walesa džiaugiasi laimėjęs Lenkijos prezidento postą, per antruosius rinkimus gaudamas 74% balsų prieš varžovą Tyminski.

eglutė

VIENTELIS LIETUVIŠKAS LAIKRAŠTĖLIS VAIKAMS IŠEIVIJOJE

mielieji, šventėms artėjant prisiminkite vaikučius, anūkus ir draugus. Užsakykite jiems dovaną - "Eglutę", kuri juos džiugins apskritus metus. "Eglutė" keliauja po visą pasaulį, net ir į Lietuvą! Užsakykite šiandien! Prenumerata tik \$10. Rašykite:

"Eglutė"
Immaculate Conception Convent
600 Liberty Highway
Putnam, CT 06260

Prašom prisiųsti "Eglutę":

vardas ir pavardė

adresas

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP.O. BOX 603206
CLEVELAND, OHIO 44103
Tel. (216) 431 - 6344
Fax 216 - 431 - 16146116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44103
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPEREDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by
American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription
per year \$25.00 • Single copy 60 cents.Prenumerata metams \$25.00, pusei metų \$15.00 • Atskiro numerio
kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu
nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai graži-
nami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.**Kalėdų dovana**

Artinasi šv. Kalėdos. Tai meilės ir taikos šventė. Vieni kitiems linkime sveikatos laimės ir sėkmės. Ir galvotumei, kad nuolatinis pasaulio taikos, gėrio ir grožio siekimas turėtų tobulinti žmogų, nors gyvenimo tikrovė rodo, kad taip nevyksta ...

Pagal šio krašto tradicijas šv. Kalėdų metu gražius žodinius linkėjimus palydėsime dovanomis, specialiai parinktomis ar tik atsitiktinai nugriebtomis.

Kristalas ir porcelianas sudūžta, o praktiškos, nors reikalingos kasdienio gyvenimo reikaluose, dovanos susinaudoja. Kristus, atėjęs į pasaulį skelbė ne medžiaginių vertybių naudingumą, bet dvasinį atsigavimą, dvasinį atsinaujinimą. Todėl – Kalėdų dovanos galėtų būti arčiau prie dvasinių vertybių puoselėjimo ir turinimo.

Kasdieninio gyvenimo rūpesčių vejami, pradedame užmiršti savo spaudos paskirtį ir svarbią atliekamą užduotį: mūsų kultūros puoselėjimą ir tautinės gyvybės išlaikymą.

Ypač reikia kreipti dėmesį į jaunas lietuvių šeimas. Ryšiai tarp jų ir vyresniosios lietuvių visuomenės tolsta. O tolsta todėl, kad nemažą

jų skaičių lietuviška spauda laikraštis nepasiekia. Ar nebūtų vertinga dovana, jei vyresnieji jaunesniajai šeimai užprenumeruotų lietuvišką laikraštį – DIRVĄ? Tokia dovana juos lankytų visus metus ir ne vien primintų jos davėją, bet kartu rištų su lietuvių visuomene. Taip pat tai būtų didelė parama mūsų spaudai.

Kalėdų dovanų laukia ir džiaugiasi jas gavę ne tik maži vaikai ar suaugę žmonės, bet laukia jų ir spauda. Visi suprantame, jog be jos gyventume dvasiniame skurde ir šuoliais lekiančiame nutautėjime. Materialinė parama padeda jai išsilaikyti.

Visų paprašyti ir padėkoti negalime, todėl šis laiškas tebūna tik priminimas, jog dar viena didesnė ar mažesnė dovana iš Jūsų yra labai laukiama. Skirstydami Kalėdų dovanas nepamirškime DIRVOS!

Irena Kriaučeliūnienė
DIRVOS Deimantinio Jubilėjaus
paminėjimo ir vyr. vajeaus komiteto
pirmininkė

**NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ**

Prez. Landsbergis Washingtonė...

(Atkelta iš 1 psl.)

ir vietinių liuanistinių mokymų vaikučiai. Sutikimas buvo 'trumpas-drūtas' ir sklandžiai praveistas.

Prezidento Landsbergio viešnagės tvarkaraštis yra pilnutėlis ir džiuginančiai įspūdingas:

- Sekmadienio vakare (atvykimo dieną) posėdis Valstybės Departamente.

- Pirmadienio ryte Valstybės Departamente posėdis su Pabaltijo reikalus tvarkančiais pareigūnais, pasimatymas su viceministeriu (Undersecretary of State) ir priešpiečiai. Po pietų Baltuosiuose Rūmuose Prez. Landsbergį priims JAV Prezidentas Buchas. Vėliau – pokalbis su spaudos atstovais ir vakare priėmimas Lietuvos Pasiuntinybėje.

- Antradienį ryte spaudos konferencija Pasiuntinybėje ir po pietų susitikimas su Viceprezidentu Quayle. Vakare, Lufthansos oro linijos lėktuvu, Prez. Landsbergis išskrenda į Maskvą, kur jo laukia kiti susitikimai.

Prezidentas su Ponia yra apsistoję Lietuvos Pasiuntinybėje. Jų vizito Washingtonė visus reikalus tvarko Lietuvos Atstovas Stasys Lozoraitis.

TALKA DIPLOMATINEI TARNYBAI

Sekmadienio ryte įvyko posėdis Marriott viešbutyje, laurime svarstyta Lietuvos Diplomatinei Tarnybai finansinės paramos reikalas.

Paskutinių kelių metų bėgyje, ryšium su atstatomos Lietuvos reikalais, darbo apimtis Lietuvos Pasiuntinybėje Washingtonė, o tuo pačiu ir išlaidos, yra nepaprastai padidėję. Lietuvos padėtis yra tokia, kad Pasiuntinybės veiklą reikia plėsti. Tai supranta ir jaučia visa eilė pavienių asmenų, kurie stengiasi vienaip ar kitaip Pasiuntinybę remti.

Vytautas Landsbergis

Kaip žinoma, Nepriklausomos Lietuvos JAV-se laikyti aukso ištekliai, iš kurių buvo išlaikoma Lietuvos Diplomatinė Tarnyba, yra išsemti. Paskutinių 6-7 metų bėgyje Lietuvos ir Estijos diplomatų veikla buvo apmokama iš Latvijos fondų. Dabar jau žinoma, kad Latvijos fondų teikta finansinė parama Lietuvos Diplomatinei Tarnybai 1991 metų bėgyje greičiausiai bus nutraukta. Tai reiškia, kad nesuradus kitų šaltinių mūsų diplomatinė veikla liks visiškai be išteklų. Tai labai rimtas, reikalingas efektyvaus ir energingo sprendimo, rūpestis.

Posėdžio iniciatoriai šiuo

Kreipimasis į Amerikos lietuvius

Lietuviai,

Sovietinė imperija dar tebelaiiko Baltijos valstybes – Lietuvą, Latviją ir Estiją – okupaciniame narve, kad ir pravertame, vykstant 'persitvarkymui'. Nors ir toli mūsų tauta nužygiavo kelyje į laisvę, tačiau ir vėl tiršti debesys telkiasi virš trijų Baltijos valstybių. Gorbačiovas, pamiršęs demokratiją, kurią skelbė prieš vienerius metus, ir susigraibęs visas imperatoriaus galias, vėl grasiina atkuriamos Lietuvos laisvei.

Ar ne ironiška, kad JAV bių prezidentas George Bush, verbuodamas politines ir karines jėgas prieš Iraką dėl Kuwaito okupacijos, tuo pačiu metu užmiršta už laisvę kovojančią Lietuvą? Ar ne kiekviena tauta turi teisę į laisvę?

Tad visi prie darbo už Lietuvos laisvę!

Mums reikalinga Amerikos pagalba. Ir vėl skambinkime, rašykime ir lankykime senatorius ir kongresmanus, dėkodami už pagalbą praityje, laukdami paramos dabar ir ateityje. Pasiūduokime ir jų perrinkimu ar išrinkimu. Rašykime ir skambinkime Baltiesiems Rūmams.

Mes, Amerikos piliečiai ir gyventojai, turime teisę ir pareigą prašyti šio krašto va-

metu grupuojasi apie Philadelphiaje gyvenantį Vytautą Maciūną, kuris įvykusias svarstybas vadina 'aktyvistų susirinkimu'. Taigi – dar ne fondas, ne organizacinis komitetas, bet suinteresuotųjų grupė, ruošianti planus konkrečiai visuomeninei akcijai. Artimoje ateityje apie šį reikalą organizatorių vardu pasisakys specialiai tam įpareigoti asmenys.

Pradžioje pasitarime trumpai dalyvavo Stasys Lozoraitis, Lietuvos Atstovas Washingtonė. Jis apibūdino Diplomatines Tarnybos šio metinio darbo apimtį bei statomus reikalavimus. Jis taip pat išreiškė savo principinį pritarimą šiai, iš visuomenės kylančiai iniciatyvai.

Reikalas yra nepaprastai svarbus. Lietuvos Užsienio Reikalų ministeris Algirdas Saugirdas yra išseivijos spaudoje pabrėžęs Lietuvos Pasiuntinybės ne tik išlaikymo bet ir sustiprinimo svarbą. Jo "Drauge" paskelbtu teigimu, jau "šiuo metu, ypač Washingtonė, yra reikalinga aktyvi, pilnu štabu aprūpinta pasiuntinybė, pajėgianti pilnai atlikti valstybės atstovavimo darbą. Ministeris specifiniai prašė LB ateiti į talką tiek finansiniai, tiek darbu."

■

dovus, kad žmogaus teisių deklaracija būtų įgyvendinta. Todėl,

- reikalaukime Lietuvos pripažinimo "de jure" ir "de facto",

- informuokime, kad sovietinė vyriausybė nerodo jokio intereso derėtis su Lietuvos Respublika ir grasiina nauja ekonomine blokada,

- prašykime, kad maistas ir kita humanitarinė parama, vakarų valstybių siunčiama į Sovietiją, būtų siunčiama tiesioginiai žmonėms, o ne į okupacinį centrą – Gorbačiovo vyriausybei,

- rašykime laikraščiams ir asmeniškai padėkokime žurnalistams už mums palankius straipsnius.

Esame Lietuvos talka!

Ištesėkime, iki Lietuva bus visiškai laisva!

Vienybėje su kovojančia tauta!

JAV

*Lietuvių Bendruomenės
Krašto valdyba*

- BARBARA IR TEO-DORAS BLINSTRUBAI artimuosius ir draugus sveikina su Kalėdų Šventėmis ir linki jiems laimingų bei sėkmingų Naujųjų Metų.

Vietoje sveikinimo kortelių skiriame auką Dirvai paremti. Ačiū.

Freedom Soon for the Baltics

Their impatience is understandable. Lithuania, Latvia and Estonia have endured a half-century of occupation. Yet now, independence talks with Moscow still drag on, more than a year after the Soviet Union acknowledged the wrongfulness of the shady deal with Hitler that put these countries under Stalin's thumb.

The world, once exercised on their behalf, has been distracted. That's apt to tempt Moscow hard-liners to think they can keep the Baltic republics caged indefinitely. And nationalist hotheads might be driven to try stirring world sympathy by challenging Moscow's troops. Hard-liners and hotheads alike would be dangerously misguided.

The only way for Moscow to deal justly with the Baltics is through dialogue, a process the United States can encourage — perhaps even today, when President Bush meets with President Landsbergis of Lithuania and Secretary of State Baker hosts Foreign Minister Shevardnadze of the Soviet Union.

The three wronged republics have no interest in Mikhail Gorbachev's monumental problems of holding the Soviet Union together. They are asserting their own independence, singing long-suppressed folk songs, issuing stamps and currency, setting up their own customs posts and refusing to participate in the new Federation Council.

What has most offended Moscow, however, is

their attempt to free themselves from the annual budget that still governs the Soviet economy. Moscow warned of economic reprisal. And when the Riga regional council in Latvia voted to cancel food deliveries to Red Army installations, Defense Minister Yazov threatened to use force.

Even if Mr. Gorbachev acknowledges that the Baltic states have a strong claim to independence, there is a problem of precedent. Radicals in other republics also want to break free. Leaders in all those republics except Georgia want more powers from Moscow, arguing that sovereignty will satisfy all but the secessionists. Granting the Baltics full independence might undercut these leaders and make Mr. Gorbachev's efforts to renegotiate union ties meaningless.

Mr. Gorbachev seems to believe that most Soviet citizens prefer crackdown to chaos. And he's betting that independence movements will eventually lose steam. But in the Baltics, the evidence cries out to the contrary.

The U.S. cannot sensibly lecture Mr. Gorbachev on exactly how fast he should permit these three indomitable nations to regain their independence. But even if Americans cannot insist on freedom now, they can — starting with President Bush — reaffirm support for good-faith talks that promise freedom soon.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

Lietuvos prezidento rūpesčiai ir kelionės

Vytautas Landsbergis, išvykdamas į Kanadą ir JAV, parlamente kalbėjo apie naujus Sovietijos užsimojimus prieš Lietuvą. Esą, jie organizuosią sau pavaldžią miliciją, prie Ignalinos atominės jėgainės ir Sniečkaus miesto įkurdinsią sovietinės kariuomenės diviziją ir pradėsia Lietuvoje taip šeiminkauti, kaip jie nori.

Po tokios pesimistinės kalbos jis vieno iš atstovų buvo paklaustas, ar jam nereikia šiuo metu būti Lietuvoje, o ne svetur važiuoti visai savaitei. O gal čia yra jo atsisveikinimo kalba?

V. Landsbergis atsakęs, kad tai jokia atsisveikinimo kalba, o tik realios padėties įvertinimas. Jam rūpi laiku painformuoti Kanados ir JAV vyriausybes, kas su Lietuva gali artimoje ateityje atsitikti, kada iš didžiųjų nesulaukiama jokios pagalbos.

V. Landsbergis šį kartą į užsienį išvyko ne per Maskvą, bet per Varšuvą. Ten jis užtruko pusdienį, susitiko su seimo maršalka ir Lenkijos užsienio reikalų ministru. Ministeris pasakęs, kad Lenkija remia Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, kad ir dabartinėse sąlygose reikia Varšuvoje ir Vilniuje atidaryti konsulatų. Taip pat, kad Lenkijos ir Lietuvos santykiai turi būti aukštesniam laipsnyje ir jau dabar pasirašyti valstybiniai dokumentai.

• **NAUJAS LIETUVOS** ir Sovietų Sąjungos derybininkų susitikimas, kaip į kelionę išvykdamas pranešė V. Landsbergis ir atstovas Maskvoje E. Bičkauskas, įvyksias tarp gruodžio 13 ir 16 d.

• **PRANCŪZIJOJE** viešinti Lietuvos parlamentarų delegacija, susitiko Prancūzijos parlamentarais. Jų grupė nori 1991 m. vasario 16 d. atvykti į Lietuvą ir padėti atšvesti nepriklausomybės šventę. O pats Prancūzijos parlamento pirmininkas nori dar sausio mėn. lankyti visose trijose Baltijos valstybėse.

• **SU UKRAINA** gruodžio 7 d., Kijeve, min. pirm. K. Prunskienė, lydimą prekybos specialistų, pasirašė 5 metams ekonominę sutartį.

Iš Ukrainos galės gauti alyvos, anglių, spalvotų metalų ir kitų Lietuvai reikalingų žaliavų. Sutartis ir atsiskaitymas abiem pusėm esąs palankus.

Ukrainos prekybos vadovas Lietuvos delegacijai suruošė pietus. Įmonėms, kurios prekiauja su Lietuva, jis pažadėjo visokeriopą paramą.

• **LIETUVOS PARLAMENTE** dar kartą pasisakyta, kad reikia atidėti kitus, ne taip aktualius reikalus, ir ko skubiausiai priimti ekonomikos ir nuosavybės įstatymus. O gruodžio 7 d. per Vilniaus radiją pranešta, kad parlamente pradėjus svarstyti, nuomonės vėl išsiskyrusios ir tų įstatymų svarstymas vėl atidėtas savaitei ar daugiau.

• **MIN. PIRM. PAVADUOTOJUI A. Brazauskui** pavesta rūpintis, kad Sovietijai spaudžiant, būtų rūpestingai pasiruošta ekonominei blokada, nes tos blokados gasdinimai nesiliauja. Kai kas mano, kad tai tik specialus spaudimas Lietuvai pasilikti 15-os respublikų sudėtyje.

A. Brazauskas jau sudarė blokadai priešintis vadovybę, kuri V. Landsbergiui grįžus iš kelionių, bus patvirtinta. Dabar sudaromi sąrašai iš kur ir kokiomis sąlygomis, blokadai prasidėjus, būtų galima gauti reikalingų medžiagų ir būtinos pagalbos.

• **Į IGNALINOS** kareivines, kurios pastaruoju metu nebuvo užimtos, kaip sakė V. Landsbergis, jau įkurdinta apie 2000 sovietinės kariuomenės. Jie saugosią Ignalinos atominę jėgainę ir Sniečkaus miestą. Apie kitus tos kariuomenės paskirtis kol kas nekalbama.

• **KADA PARLAMENTE** buvo aiškinamasi ką reikės daryti, jei sovietų kariuomenė Lietuvoje daug ką ims tvarkyti taip, kaip tik jie nori, R. Ozolas atsakė, kad reikės priešintis. Kraštutiniais atvejais gali prisieiti griežtis ir ginklo, kad vėliau nebūtų kalboms, jog tauta į tai nereagavo.

Po R. Ozolo atsakymo sujudo socialdemokratai. Jie jokių atveju nepritaria ginklo priešiniui. Esą, nepriklausomybę reikia laimėti mažiausiais nuostoliais.

• **PROVOKACIJOS** Lietuvoje dabar organizuoja sovietiniai pareigūnai arba jų samdiniai. Mūsų saugumas tai registruoja ir jiems patiems praneša, kad liautųsi tai darę.

Kai kas sako, kad panašu į 1940 metų birželio mėnesį, kada tokiomis provokacijomis buvo paruošta sovietinės kariuomenės įsiveržimas į Lietuvą.

• **VLADISLOV ŠVED**, kaip jis rašosi ir taip jį Lietuvoje vadina, būdamas sovietinės komunistų partijos antrasis sekretorius, oficialiai kalba, kad jis darysias

PAVYKĘS JAUNIMO CENTRO POBŪVIS

Tėvai jėzuitai, patys būdami naujakuriais, nepaskendo tik savuose rūpesčiuose, bet jungėsi į besikūriantių lietuvių ateivių gyvenimą ir stengėsi sudaryti palankesnes sąlygas lietuvių bei išlaikyti. Taip 1957 metais, daugiausia senųjų ateivių aukomis, Chicagoje pastatė modernų pastatą ir atidarė duris lietuvių švietimo, kultūros ir jaunimo veiklai. Čia prieglobstį rado ir tebeturi lituanistinės mokyklos, Pedagoginis lituanistikos institutas, Čiurlionio galerija, Lituanistikos tyrimų ir studijų centras, Pasaulio lietuvių ir kiti archyvai, muziejai, spausdiniai – knygos ir periodinė spauda. Čia savo sueigas ir užsiėmimus daro skautai, ateitininkai ir kitos organizacijos. Čia repetuoja chorai – Dainavos ansamblis, opera ir kiti. Čia repetuoja tautinių šokių grupės, čia vyksta teatro festivaliai, meno parodos, paskaitos, minėjimai, baliai, krikštynos, vestuviniai pokyliai ir t.t.. Čia vyksta iš Lietuvos atvykstančių ansamblių, chorų, muzikų, solistų, aktorių, politikų ir kitų kitokių pasirodymai, virpindami ar dirgindami mūsų jausmus.

Taip kalbėjo Jaunimo centro valdybos pirm. Salomėja Endrijonienė, 1990 m. gruodžio 2 d. įvykusioje tradicinėje metinėje vakarieneje. Chicago ir apylinkių lie-

tuvams buvo, o ir dabar tebėra lyg antrieji namai. Čia šeštadieniais suvežami vaikai į lituanistines mokyklas, čia vyksta skautukų užsiėmimai, organizacijų susirinkimai ir posėdžiai.

Popietę atidarė ir sumaniai vedė Jaunimo centro tal-kininkė Marytė Mažeikaitė – Utz. Sveikinimo žodį pasakė tarybos pirm. Vaclovas Momkus, pasidžiaugęs gausiais svečiais ir padėkojęs nepavargstančiai ir energingai valdybai, pirmininkaujamai Salomėjos Endrijonienės, visiems talkininkams ir administratoriui Adomui Vaitkevičiui. Pažymėjo, kad Pasaulio Jaunimo centras (analogiškai Pasaulio lietuvių centrui, Lemonte, sulaukęs karštų plovimų), yra dar labai reikalingas ir savo paskirtį atliekantis, kaip ir prieš 30 metų.

Meninę programą atliko jaunieji instrumentalistai – Rima Polikaitytė, fleita, Kazys Motekaitis, smuikas ir Manigirdas Motekaitis, pianinas. Pavieniui ir duetu meistriškai išpildė kelis kūrinus, pradžiuogindami gausius svečius ir sulaukę karštų katučių.

Programos vadovė padėjo menininkams, išpildžiusiems programą ir pakvietė kleboną kun. Joną Kuzinską sukalbėti maldą. Švč. Marijos Gimimo parapijos klebo-

nas kun. Jonas Kuzinskas su-randa laiko ir palaiko glaudžius ryšius su savo parapijiečiais. (Kaip žinia, klebonas lydėjo kardinolą Joseph Bernardin kelionėje po Lietuvą ir po to parodė video juostoj).

Pasisotinus vakariene, įvyko dovanų paskirstymas, vadovaujant valdybos narei Albinai Ramanauskienei. Laimėtojams dovanos bus pasiųstos paštu.

Popietę praėjo geroje nuotaikoje, o Jaunimo centras sulaukė reikalingos paramos, nes išlaikymo išlaidos nuolat didėja. Buvo stambesnių ir smulkesnių aukotojų, prisidėjusių prie Centro išlaikymo. Vien tik elektros pertvarkymas atsiėjo 20.000 dol. ir tai tik lietuvių Tomo Miglino sumanymo bei nuolaidų dėka.

Prieš vakarienę buvo atnašautos Šv. Mišios tėvu jėzuitų koplyčioje už mirusius ir gyvuosius Jaunimo centro narius bei rėmėjus. Mišių metu giedojo solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, vargonuojant muzikui Kaziui Skaisgiriui.

Išreikšta padėka visai eilei talkininkų ir rėmėjų, kurie savo darbu ir auka nuolat prisideda prie Centro išlaikymo. Ypatinga padėka pareikšta Moterų klubui, už įtaisymą video juostoms rodyti aparato, kainavusio 3.000 dol.. Nuolatinėms maisto paruošėjoms, Onai Norvilienei ir Adelei Lietuvnikienei su talkininkėmis, Vincui Pavilčiui, prievaizdai Adomui Vaitkevičiui už savo lėšomis įtaisymą skelbimų lentos ir Mečiui Mikutavičiui už padovanotą naują pulą.

Chicago Jaunimo centre gyvenimas yra judrus ir visos patalpos yra užimtos. Lituanistikos tyrimo ir studijų centras atlieka milžinišką darbą, telkdamas eksponatus, knygas ir kitą vertingą lituanistikos medžiagą. Dabar jau pakrovė ir išsiuntė į Lietuvą trečią konteinerį su lietuviškomis knygomis.

A. Juodvalkis

• **RAMUNAS IR IRENA BUŽENAI**, Los Angeles, atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 75 dol. Ačiū.

• **ANASTAZIJA MAC-KUVIENĖ**, Clevelande, atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **VYTAUTAS TAMOŠAITIS**, Hot Springs, Ark., užprenumeravo Dirvą savo sūnui William, Santa Cruze, Ca. Sveikiname naują skaitytąją.

• **PRANAS IR ONA MICHELEVIČIAI**, St. Petersburg Beach, Fl., atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

viską, jog Lietuva liktų 15-os respublikų sudėtyje.

• **KAUNE** pradėtas platinti rusų laikraštis "Kauno Žinios". Tai norinčių su Lietuva gerų santykių rusiškai kalbančių žmonių savitraštis.

• **LIETUVOJE** gyvenantieji kitataučiai, kurie nemo-ka lietuvių kalbos, dažniais atvejais aiškinasi, kad sunkios lietuvių kalbos jie taip greit neišmoks.

Aukščiausioji Taryba jiems padarė žymų palengvinimą. Iki 1995 metų lietuvių kalbos mokėjimo reikavimas bus minimalus.

• **SHERATON KORPORACIJA**, kuri beveik visam pasaulyje yra pristačiusi gerų viešbučių, atkreipė dėmesį ir į Vilnių. Jos atvykusi atstovų priėmė R. Ozolas. Korporacija nori Vilniuje pastatyti 300 kambarių viešbutį.

• **VILNIAUS** medicinos akademijoj, kuri turi gerą medicinos mokslo vardą, studijuoja grupę lebaniečių studentų. Jie už mokslą metams moka \$2000. Lietuvos dabartinėmis sąlygomis daug, o lebaniečiams įprasta. Dabar tariamasi su Sirija, kuri taip pat interesuojasi, kad ir jų studentai medicinos galėtų mokytis Vilniuje.

• **LIETUVOS** ateitininkija savo organizacijos 80 metų sukaktį atšventė suvažiavimu Vilniuje. Dalyvavo apie 1500 narių iš dabar jau veikiančių 100 kuopų.

Federacijos pirmininku išrinktas prof. Arvydas Žygas, iš JAV nuvykęs į Lietuvą dirbti Vilniaus ir Kauno Vytauto Didžiojo universitetuose. Baigiantis suvažiavimui pasakė patriotinę kalbą, kad ateitininkai nepretenduoja į aukštus postus, o nori būti paslankiais Lietuvos laisvės darbininkais. Jie eis ten, kur jų darbo jėgos bus reikalingos.

• **DARIAUS IR GIRĖNO** didingas paminklas dar šią vasarą numatytas pastatyti Kauno ažuolyne. Jo projektas jau prieš daugelį metų sukurtas skulptoriaus Bronio Pundžiaus, bet iki šiol nevykdytas.

Kaip žinia, B. Pundzius yra Dariaus ir Girėno biustus iškalęs Puntuko admenyje ties Anykščiais. Jo trijų milžinų skulptūros puošia Kaune buvusį karininkų ramovės pastatą. Jis yra atlikęs daugelį didingų skulptūrinių darbų ir kitose Lietuvos vietose. Gaila, kad mirė anksti – 1959 m. Vilniuje tesulaukęs tik 51 m. amžiaus.

Vytauto Alanto ideologiniai mąstymai

Antanas Bartusevičius

Neseniai Amerikoje išleista paskutinė Vytauto Alanto, įžymaus lietuvių rašytojo ir žurnalisto, knyga, baigta rašyti 1987 metais. (Vytautas Alantas. Tauta istorijos vingiais. Ideologiniai mąstymai. – Chicago: M. Morkūno spaustuvė, 1990. – 242 p.).

Knygą sudaro dvylika skyrių: "Ką mes investuosime į Lietuvos ateitį?", "Lietuviško nacionalizmo paversioniai", "Lietuva tarp laimėjimų ir pralaimėjimų", "Mūsų tautinio charakterio ypatumai", "Lietuvybė – nevystanti gėlė", "Tautinės kultūros pradai", "Politinė santvarka ateities prošvaistėse", "Klaidūs tikėjimo keliai Lietuvos istorijos vingiuose", "Valstybė, bažnyčia, vienybė", "Vilnius – tautinės kultūros ir ideologijos židinis", "Pabaltijo Valstybių Federacija", "Lietuva XXI amžiaus tėkmėje", o taip pat kai kurie pasisakymai, literatūros šaltinių nuorodos bei autoriaus raštų sąrašas.

Manychiau, kad tai pirmoji lietuviška tokio pobūdžio politologinė studija, kurioje autorius sugebėjo giliai pažvelgti į savo tautos istoriją ne romantiko, o brandaus politiko akimis. Todėl vertas ypatingo dėmesio jo raginimas pasimokyti iš istorijos ir nebedaryti klaidų, žinoti kodėl taip įvyko ir smaigstyti gaires saugesnėn ateitin. Tautinės ideologijos tikslas kaip tik ir yra įtakoti linkmę, labiausiai užtikrinančią tautos saugumą bei visokeriopą gerovę. Vytautas Alantas subtiliai išryškino, nepatyrusiai akiai nepastebimus, bet aktualiausius dabartiniu metu Lietuvai ir tautos gyvavimui aspektus. Monografijoje, autorius plačiai ir giliai nagrinėja svarbiausius mažos tautos egzistencijos, jos tautinės ideologijos klausimus, stengiasi pats atsakyti į juos arba priversti susimąstyti apie tai kiekvieną mąstantį skaitytoją ir duoti savo atsaką į šiuos amžinai lietuvių kankinančius klausimus.

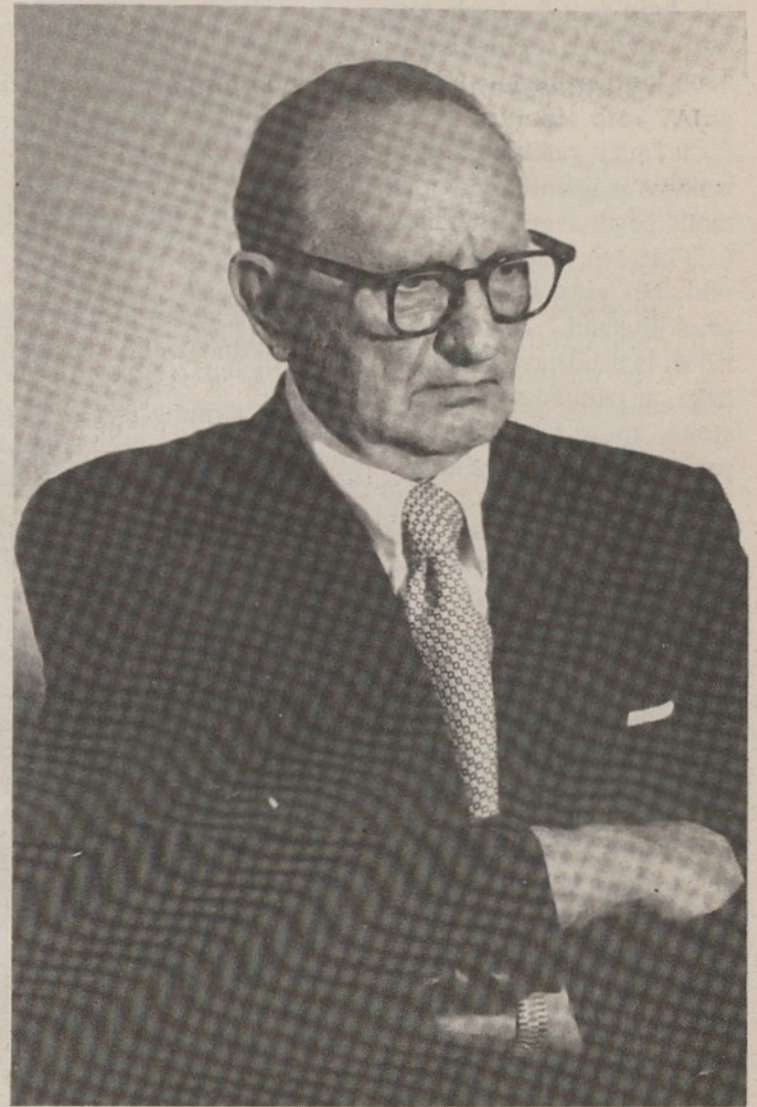
Autorius pabrėžia pagrindinius tautinės ideologijos uždavinius, pataria senų lietuviškų klaidų nebekartoti ir vietoje partinio susiskaldymo griebtis politinio susiglaudimo (p.154). Autoriaus nuomone, tautą reikia nuolat kurti, o tai reiškia, jog ideologija nėra sustabarėjusi į geležinius rėmus įrėminta doktrina,

o gyva, besikeičianti, atsinaujinanti pasaulėžiūra, atremta į tvirtą tautinį pagrindą. Tautinė ideologija yra tautos kūrybinės pažangos, santvarkos bei jos aspiracijų linkmės formulavimas. Ji ne tik neneigia, bet ir kviečia kitaip galvojančius bendradarbiauti, jei tik jų pažiūros neprieštarauja tautos gerovei siekti. Tautinės ideologijos pagrindas yra pati tauta. Kai tautos dvasinės jėgos kūrybiškai nebepuositelėjamos, jos išsigimsta ir turi pasiduoti likimo valiai. Autorius akcentuoja, kad tautinė ideologija turi aiškiai pabrėžti grėsmę tautai. Ideologiniai svarstymai turėtų vykti visiškai kitokioje plotmėje, jei lietuvių tauta gyventų saugioje geopolitinėje zonoje. Be supratimo, kur ketinama eiti, nėra pasaulėžiūros, o tuo pačiu ir ideologijos. V. Alantas teisingai pastebi, kad priešas mūsų tautą per prievartą nuvairavo žalinga kryptimi. Mūsų uždavinys bus išdraskyti jų gaires ir susmaigstyti savas (p. 9-10). Tautinė ideologija ir yra kelio ieškojimas išeiti iš tos grėsmingos padėties, susmaigstyti į ateitį gaires, kurių prisilaikydami galėtume sėkmingai siekti politinio saugumo, tautinės kultūros suklestėjimo ir ekonominės gerovės. Ideologija nėra vien tik gerų norų bei intencijų formulavimas ir deklaravimas: ji yra drąsus ir atkaklus ryžtas daryti perversmą savo galvosenoje ir telkti jėgas dideliui tikslui siekti. (...) "Mūsų tautinė ideologija yra pavojaus ideologija, apibūdinama trim žodžiais: žūt ar būti! Mes, be abejo, pasirenkame būti" (p.12-13). Autorius toliaregiškai siūlo, einant į Tautos Panteoną svarstyti ir spręsti bendrą valstybės klausimą, palikti už durų politines programas ir konfesijas, vieningai kelti rankas už bendrą tautos ir valstybės labą. Lietuvos Respublikos Parlamento deputatams ir politiniams veikėjams derėtų dažniau prisiminti, (...) "jog lietuvių tautos ateitis, stiprybė ir amžinybė glūdi ne partijų programose ar atitrauktybių filosofijose, o ieškant ir puoselėjant savitarpio solidarumo lietuvišką mąstyseną, kuri mus vienytių ir cementuotų tvirtai laikyti susikibus rątomis lietuviybės dalykuose, idant Lietuva būtų tvirta ir nebesiduotų stumdoma ir

niekinama kaimynų kaip vakar ir užvakar..." (p.14-15).

Kalbant apie lietuviškąjį nacionalizmą, autorius pastebi, kad mes esame linę romantiskai žiūrėti į savo tautos praeitį. Mūsų istorija yra dar neatsakytų klausimų istorija. Mes dar vengiam ir nedrįstam pakelti akių iš dulkinų archyvų ir atvirom akim pažvelgti savo tautos praeitin. Autorius pabrėžia, kad "Tėvynės meilė, patriotizmas ar nacionalizmas, nesvarbu kaip pavadinsime, yra svarbiausia tautos egzistencijos atrama ir (...) vienintelė jos išlikimo garantija. (...) Mūsų tautinę pasaulėžiūrą, o taipogi ir charakterį, dar reikės "gydyti" nuo kosmopolitinių "simpatijų" ir pratinti kreipti ypatingą dėmesį į savo lietuvišką daržą... Juo giliau lietuviška mąstysena įleis šaknis į lietuvišką istorinį podirvį, juo saugiau ir tvirtiau atsirems į tą pamatą Lietuvos valstybės rūmas". (p. 20-22). Autorius kritiškai vertina St. Šalkauskio tautos meilės skyrimą į "vadovaujamą dorinių principų patriotizmą ir nacionalizmą, neprotingą savo tautos meilę, iškeliančią tautybę aukščiau už dorą ir teisę" (L.E.,XXII t.). V. Alantas laiko, kad "neieškotina priešybių tarp konfesijos ir patriotizmo ar nacionalizmo, (...) tautos meilės dėliojimas ant svarstyklių su etiketėmis "dora" ir "nedora", "protiniga" ir "neprotiniga" yra tos pačios meilės žeminimas. Niekas neturi Tėvynės meilės sampratos monopolio" (p. 33). Net juokinga būtų nustatinti Tėvynės meilės "temperatūrą", kai žiauri istorinė tikrovė stato ant kortos patį tautos likimą. Autorius taikliai pastebi, kad šiandien padėtis Lietuvoje yra tokia: "so vietai kėsina lietuvių tautą sužlugdyti tautiškai, kultūriškai ir psichologiškai, kitaip sakant – iliedinti ją į didžiąją savo srovę, o toms pavergėjų užmačioms totališkai ir herojiškai priešinasi tauta. (...) Ir ne tas bus herojus, kuris per jėgą primes savo valią kitiems, bet tas, kuris nepasiduos sutriuškinamas ir pasiliks ištikimas sau pačiam ir savo idealams. (...) Kai tautai kyla mirtinas pavojus, jai gelbėtis visos priemonės geros. Tad sveikintinas kiekvienas tautietis, nesvarbu iš kurios stovyklos jis išeina į kovos lauką" (p.36-37).

Ypač dėmesio verti auto-

Vytautas Alantas.

G. Alanto nuotr.

riaus istoriškai pateikti samprotavimai apie lietuvių tautinio charakterio ypatumus. Labai savito lietuvių charakterio dėka, šiandien nėra jokio mastelio apskaičiuoti, kiek Lietuva yra atidavusi kitiems savo žmonių. (...) "Lietuviško kraujo gavo ir Lenkija, Pietų Amerika, Kanada, Prancūzija ir Rusija. Lietuviškais raumenimis buvo kuriama Amerikos pramonė, pagaliau ir visur, kur tik įsikūrė lietuviai išeiviai, savo darbu kėlė tų kraštų ekonominę gerovę. Lietuva davė kaimynams provincijas, dinastijas, politikus, karvedžius, rašytojus, kultūrininkus, aukštus dvasininkus, (...) talentus, kraują, smegenis ir medžiagines gėrybes. (...) Lietuvių tautos kraujas ir energija per amžius tekėjo ir tebeteka į svetimus baseinus. Kada atgręšime tą tėkmę į save? Tai yra gyvybinis klausimas, žūt būt reikalaujantis skubaus ir teigiamo atsakymo (...) Paklaikusį dosnumą, mums pats metas padėti į archyvą ir susitelkti ties savo nuosava tauta" (p.72-73). Autorius labai tiksliai pastebi, kad: "Mūsų, lietuvių, charakterio klausimas yra painesnis ir gilesnis, kaip iš pirmo požiūrio atrodo. Mums trūksta savitarpio draugiškumo, nuosirdumo ir tolerancijos. Tai matome iš asmeninio bei visuomeninio gyvenimo pavyzdžių. Neatrodė, kad didžioji tautos tragedija būtų mūsų chartakterį apgludinus. Mes galų gale turėtume išmokti gyventi kaip dera kultūrin-

gai, savitarpio tautinį solidarumą išpažįstančiai tautai" (p. 188).

Knygos priešpaskutiniame skyriuje autorius svarsto Pabaltijo tautų suartėjimo ir jų valstybių federacijos klausimą. Jis daro išvadą, kad: "Visoms Pabaltijo valstybėms reikia keisti savo istorijos kursą politinio susiglaudimo linkme. To reikalauja paskutinių aiščių išlikimas. (...) Turi baigtis mūsų abejonės ir svyravimai, tautiniai egoizmai, suverenumo išdidybė ir savitarpio vienkio ar kitokio pobūdžio nesusipratimai. Vienybė – galybė: tai nėra tušti žodžiai, o mirties ar gyvybės degantis reikalas. Mes, paskutiniai aiščiai, galų gale turime padaryti tai, ko nepadarė mūsų protėviai – sukurti vieną valstybę. (...) Pabaltijo tautų ateitis slypi ne tarptautinių institucijų koridoriuose, bet pirmų pirmiausia mūsų vienybėje atremtoje į savitarpio solidarumą (...). Mes, žinoma, būtume laimingi susilaukę Vakarų globos, bet, deja, tarptautiniuose santykiuose niekas nenori kovoti dėl svetimų bėdų. Daug tikresnis ir patikimesnis saugumo reikalas – glauditi trijų tautų federacija, jei tik būtų visų trijų narių nuoširdžiai vykdoma" (p. 217-219).

Vertingu autoriaus minčių ir išvadų skaitytojas aptiks ir paskutiniame knygos skyriuje – "pasisakymuose". "Istorijoje mes klaidžiojom be vairo, nerasdami savęs.

(Nukelta į 6 psl.)

Alanto mąstymai...

(Atkelta iš 5 psl.)

Ar mes nebuvom praradę savęs kaip tauta? Jokia kita tauta nedavė savo kaimynams tiek savo kraujo ir smegenų, kaip lietuvių tauta. (...) Tauta, paklydusi savo istorijos vingiuose, ima orientotis pagal svetimas gaires. (...) Lietuvis nenusileis lietuviui, bet greit kapituliuoja prieš kitatautį. Ar tai įsisebėjusi iš baudžiavos laikų atlieka, ar tautinio subrendimo stoka, ar imlių svetimybų pamėgimas, ar viskas kartu? (...) Nėra ko brautis į svetimą sąžinę ir šnipinėti, kas kokiam dievui žibina žvakutę: svarbiausia, kad ten skaisčiai liepsnotų lietuviybės liepsna. (...) Mes, lietuviai, esam mįslinga tauta. (...) Kodėl lietuviai taip lengvai lyg niekur nieko atplyšta nuo savo tautos kamieno ir skuba nusidėti svetimose bangoose?" (p.228-232)

Apibendrinant šią knygą, kurią Vytautas Alantas rašė, jo žodžiais tariant: "(...) nežinau kiek metų. Kartais pagalvoju tarsi būčiau rašęs visą savo gyvenimą", – galima drąsiai teigti, kad autoriaus siektas svarbiausias šios studijos tikslas, – pajudinti lietuvišką mąstyseną – kuo sėkmingiausiai atsiektas. Po ilgų mąstymų, daugelis turėtų suvokti ir pritarti autoriaus nuosekliai rutuliojamai minčiai, kad tautai "itin mažai tautai, neribotas politinis susiskaldymas yra pragaištingas klystkelis į savižudybę".

Ši knyga turėtų būti ypač reikšminga Lietuvos jaunimui, ugdant jo tautines ideologines pažiūras ir politinę kultūrą, ją turėtų įdėmiai perskaityti kiekvienas Lietuvos ateitimi susirūpinęs pilietis, o Lietuvos Parlamento deputatams ji turėtų pasitarnauti skiriant grūdus nuo pelų bei padėti mažiau rietis tarpusavyje dėl nereikšmingų smulkmenų ir tuščiaagarbiškumo.

Baigiant šią, toli gražu ne visas autoriaus iškeltas ir giliai išnagrinėtas tautines problemas nušviečiančią recenziją, pažymėtina, kad aukščiausio įvertinimo ir pagyrų nusipelno autoriaus ideologiniai mąstymai apie Lietuvos praeitį ir ateitį, jos tautinę ideologiją istorijos vingiais. Knyga neabejotinai reikalinga Lietuvai. Gal būt ir mūsų kaimynams latviams bei estams? Vienaip ar kitaip, ją reikėtų išleisti Lietuvoje artimiausiu metu ir gausiu tiražu. Kita vertus, laukitini ir Vytauto Alanto pasekėjai, kurie toliau kūrybiškai plėtotų apleistą tautinės ideologijos sritį.

Skaityt ir platinkit
DIRVA

Kur lietuviai surado vardus?

Kazimieras Barėnas

Kur kas kasdieniškesnis ir dažnam paskaitinėti idomenis galėtų būti LIETUVIŲ VARDŲ KILMĖS ŽODYNAS, kurį sudarė Kazys Kuzavinis ir Bronys Savukynas (išleido "Mokslas" Vilniuje 1987 m., 392 puslapiai). Tą sudarytojų darbą dar patikrino dr. A. Vanagas ir prof. dr. Z. Zinkevičius.

Pratarmėje sakoma, kad lietuviai turi daugiau kaip 3.000 vardų, taigi jais turtinogesni už kaimynines tautas. Kai kurie tų vardų gana aiškūs, tačiau daugelis jų žmonėms neaiškūs – jie tereiskia tik žmogų, kuris tą vardą nešioja. Lietuvių vartojami vardai yra įvairios kilmės: lietuviški, prūsiški, latviški, lotyniški, graikiški, germaniški, slaviški. Taigi, sako, smalsu žinoti, kokios kilmės yra tas ar kitas vardas, kokią reikšmę yra turėjęs žodis, kuris dabar eina vardu. Tą smalsumą tenkindami, autoriai ir sudarė žodyną.

Tokiam žodynui sudaryti medžiagos jau būta. Nemaža vardų surašyta kasmet įvairiose krašto vietose organi-

zuojamose ekspedicijose. Moksliškai parengtą lietuviškų asmenvardžių sąrašą 1933 m. yra paskelbęs A. Salys. Asmenvardžius yra tyrinėję A. Leskynas, R. Trautmanas, K. Būga, P. Skardžius, J. Jurkšėnas, Z. Zinkevičius, A. Vanagas ir kt.

Savų vardų lietuviai yra turėję gausybę. Butginas, Gimbutas, Mantrimas, Rimkantas, Tautvydas, Vytautas ir t.t.. Nemaža tų vardų turi šviesią, teigiamą reikšmę. Gintautas ar Tautginas yra tas, kuris gina tautą, Viskantas – viską pakenčiąs.

Kai kurie tyrinėtojai reiškia nuomonę, kad tokiais vardais galėję vadintis tik kilmingieji, o prasčiokai turėję pasitenkinti vadinami Briedžiu, Gaidžiu, Vilku, Strazdu, Varnu, Uosiu, Ažuolu, Juodžiu, Rudžiu.

Tokie vardai nėra kokia nors vien lietuvių nuosavybė. Visos baltų ir kitos tautos turi Vilku, Lokių, Varnu ar Balčiu, Rudžiu vadinamų žmonių.

Ko trūksta lietuviams, sako, tai žinių, kokius vardus

DVI KELIONĖS Į LIETUVĄ
PER RYGĄ
IŠ BOSTONO ir NEW YORKO
– lėktuvo kainos ten ir atgal.

\$801.00 PER KOPENHAGĄ:

Sąlygos: Oro bilieto pirkimas 30 dienų
prieš išskridimą;
Kelionės ilgis: mažiausiai 7 dienos,
ilgiausiai 21 diena.

\$855.00 PER HELSINKI:

Sąlygos: Oro bilieto pirkimas 21 dieną
prieš išskrendant;
Kelionės ilgis: mažiausiai 7 dienos,
iki 90 dienų.

Šiais skrydžiais gali pasinaudoti
asmenys vykstant į Lietuvą su iškvietais
ir tie, kurie nori keliauti privačiai.

ŠV. KALĖDOS IR
NAUJI METAI LIETUVOJE:

\$1,599.00 14 DIENŲ KELIONĖ #1225
gruodžio 22 d. iki sausio 4, 1991:
11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje.
Finnair linija per Rygą.

NAUJI METAI LIETUVOJE:

\$1,499.00 14 DIENŲ KELIONĖ #1280
gruodžio 29 d. iki sausio 11, 1991:
11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje.
Finnair linija per Rygą.

Smulkesnėms informacijoms ir lankstinukams kreipkitės į

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA, 02164
Tel. 617 965 - 8080 Fax 617 332 - 7781

VII PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO TALKOS KOMITETAS

1851 SKYVIEW DRIVE, SPARTA, MICHIGAN 49345*9756

Gerbiami Tautiečiai-tės,

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga ruošia ir globoja **Septintąjį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą**, kuris įvyks **1991 gruodžio 18 – 1992 sausio 8 Pietų Amerikoje** (Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje). Jaunimo Kongreso šūkis yra „**Mūsų vienybė, tautos stiprybė**“ ir jame dalyvaus 400 rinktinio išėjimo ir Lietuvos jaunimo aptarti Lietuvos ir išėjimo ateities planus ir darbus, kuriems labai reikalinga mūsų parama.

Lietuvos jaunimui numatyta parama 60,000 dol., Pietų Amerikos jaunimui 30,000 dol. ir kitų kraštų jaunimui 10,000 dol. Pradedama Jaunimo Kongreso GARBĖS MECENATŲ ir RĖMĖJŲ sąrašą, kuris tęsis iki 1991 gruodžio 21. **RĖMĖJAI** bus visi paaukoję iki 100 dol., o **GARBĖS MECENATAI** bus paaukoję 100 dol. ar daugiau.

Garbės Mecenatui už kiekvieną 100 dol. auką gaus specialų numeruotą padėkos diplomą ir vieną šansą (galimybę) laimėti dviems žmonėms pilną apmokėtą kelionę Kongreso metu per Aerolines Argentinos iš gyvenamo miesto į Pietų Ameriką ir atgal, apmokėtus viešbučius Pietų Amerikoje ir bilietus į visas Jaunimo Kongreso renginius (maždaug 7,500–8,000 dol. vertės trijų savaitių atostogas dviems asmenims). Paaukoję 1,000 dol. = 10, ir t.t.). Laimingas numeris bus traukiamas **1991 spalio 19**. Laimėtą kelionę bus galima perleisti kitiems, bet nebus galima ją iškeisti pinigais.

Viel Rėmėjai ir Garbės Mecenatai už kiekvieną paaukotą 10 dol. galės laimėti dar šiuos laimėjimus: vieną **1,500 dol.** dovaną, vieną **1,000 dol.**, vieną **500 dol.**, vieną **250 dol.**, penkis dovanus po **100 dol.** ir penkis po **50 dol.** Paaukoję kelias dešimtis ar šimtis gaus daugiau šansų (pvz. už 30 dol. = 3 šansus, už 200 dol. = 20 šansų ir t.t.). Visi aukotojai gaus numeruotus kvitus, ir laimingi kvitų numeriai bus ištraukti **1991 gruodžio 21**. Pasinaudokite pridėta atkarpa ją skubiai grąžindami.

VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ruošia rūpinasi Komitetas, sudarytas iš daugelio Pietų Amerikos lietuvių jaunimo ir visuomenės darbininkų. Jam vadovauja energinga jauna pirmininkė **Arlana Rastauskaitė** ir finansus tvarko Alfredas Ruplėnas, abu iš Buenos Aires, Argentinoje. Lėšų teikimu, visų kelių tvarkymu ir kitokia parama jaunimui rūpinasi VII PLJK Talkos Komitetas (pirmininkas Vytautas Kamantas, Henrikas Antanaitis (Australija), Gražina Kamantienė, Juozas Lukas, Arūnas Pabedinskas (Kanada), kun. Antanas Saulaitis, SJ, Jonas Treška, Jr. ir Petras Treška). Lėšos teikiamos per Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondą (direktorai Vytautas Kamantas, dr. Petras Kisielius, Kazys Laukaitis, dr. Edmundas Lenkauskas, Juozas Lukas, dr. Antanas Razma ir Horacijus Žibas).

Laukiame Jūsų paramos Lietuvos, Pietų Amerikos ir kitų kraštų jaunimui, kuris yra labai sąmoninga ir darbšti mūsų tautos dalis ir ateitis. Nuodėdus ačiū už Jūsų aukas (aukos JAV gali būti nurašytos nuo mokesčių), linkime Jums laimėti siūlomas dovanas ir sveikiname ateinančių Kalėdų ir Naujų 1991 metų švenčių progai!

Su pagarba ir dėkingumu,

PLB FONDO IR PLJK TALKOS KOMITĖTO VARDU,
Vytautas Kamantas

VII PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESUI AUKOJU:

Kaip **GARBĖS MECENATAS** po 100 dol. ir noriu/nororiu laimėti 3-jų savaitių atostogas dviems asmenims arba pinigines dovanas (1 — \$1,500; 1 — \$1,000; 1 — \$500; 1 — \$250; 5 — \$100; 5 — \$50; viso **\$4,000**) už kiekvieną paaukotą šimtinę \$.....

Kaip **RĖMĖJAS** (iki 100 dol.) ir noriu/nororiu laimėti viršų suminėtas pinigines dovanas \$.....

Kaip **GLOBĖJAS** apmokėdamas visas keliones, Jaunimo Kongreso ir kitokias išlaidas vienam Lietuvos jaunui/ai, viso **\$2,500 dol.** \$.....
(ir noriu/nororiu laimėti viršų suminėtas dovanas)

Kitiems tikslams aukojau \$.....

VISOŠ.....

Čekius rašyti **LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION** vardu
ir siųsti 1851 Skyview Drive, Sparta, MI 49345-9756

Visos aukos JAV atleidžiamos nuo mokesčių.

(Vardas ir pavardė)

(Nr.) (Gatvė) (Miestas) (Valstija) (Žip)
(Telefonas) (Data)

turėjo moterys iki krikščionybės. Tačiau esą šiek tiek dokumentų, kuriuose užtikama ir moteriškų pavardžių: Raudė, Lokė, Derkintė, Visalgė. Turbūt norėdamos grįžti į senovę, kai kurios inteligentės moterys jau pradėjo šitaip rašyti savo pavardes, kaip rodo anų dokumentų įrašai ir gal ir reta Užnemunės praktika (Eglė Juodvalkė, Marija Saulaitė).

Krikščionybės laikais vaiką krikštyti buvo galima tik šventojo vardu, bet šalia to pagrindinio galėjo būti duodamas ir tautinis, ir šitaip susilaukia nemaža dvivardžių, ypač inteligentų šeimose. Nei kalendoriuose, nei kituose leidiniuose tie tautiniai vardai nebūdavo pateikiami dar net nepriklausomybės pradžios metais. Tai tautinį vardą vaikui tėvai parinkdavo iš istorijos – kurio nors kunigaikščio ar kunigaikštienės (pasakos Eglė, iš apysakos Algimantas, iš A. Mickevičiaus Gražina ir t.t.). Apsčiai moterų dabar nešioja Jūratės vardą, gal kiek mažėliau vyrų – Kastyčio. Tai vardai iš Maironio tos romantinės baladės. Kai ką sužavi Napoleonas ar Benitas, tai ir tokiais vardais lietuvių netrūksta.

O kaipgi atsitiko, kad lietuvių vaikai krikštyti graikiškais ar hebrajiškais, lotyniškais ar germaniškais, slaviškais vardais? Vardų žodyno specialistai žino atsakymą. Taigi tos tautos anks-

čiau už lietuvių priėmė krikščionybę, tai jų krikščioniškais vardais pradėjo naudotis ir Lietuvos.

Nors seniai Lietuvoje išpilietinę ir, rodos, lietuviška nuosavybė pasidarė, bet iš hebrajų yra kilę krikštovardžiai Jonas, Tomas, Simonas, Mykolas, Jokūbas, Rapolas, Ona, Marija, Elzbieta, Salomėja, Zuzana. Graikiškos kilmės Jurgis, Petras, Aleksas, Andrius, Steponas, Zenonas, Eugenijus, Elena, Irena, Agnietė ir dar daug kitų.

Daug tų vardų lietuviai yra pasiėmę iš lotynų, germanų, slavų. Bet iš keltų teturi perėmę tik Artūrą ir Brigita. O iš ispanų Ksaverą ir Elvyrą.

Daugėja ir lietuviškų naujų vardų. Štai žinomi mitologiniai (Saulė, Aušrinė, Gabija, Laimė, Rasa, Žemyna, Vaižgantas), literatūriniai (Daiva, Živilė, Kunotas, Šarūnas), vietovardiniai (Nida, Neringa, Vilnius, Aistis, Aistė, Jotvingis, Jotvingė, Notangė), padaryti iš senųjų lietuviškų vardų (Algimantas, Bartvilė) ir iš bendrinių žodžių (Audrius, Audrė, Audronė, Rytis) ar išversti iš kitų kalbų (Auksė iš Aurelija, Danguolė iš Coelistina, Giedrė iš Clara).

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

A.A. Stasė Šimoliūnienė prie savo karinių.

Stasė Šimoliūnienė amžinybėn palydėjus

Lietuvių išeivių visuomenę vis labiau spaudžia amžiaus našta, o to pasėkoje neišvengiamos mirtys. 1990 m. lapkričio mėn. 20 d. negai lestingasis Mirties Angelas neaplenkė ir Detroito lietuviškojo telkinio išsivesdamas į Anapilį taurią lietuvę garbingos atminties Stasę Šimoliūnienę.

Velionė savo ilgoje žemiškoje kelionėje (gimusi 1900 m. liepos mėn. 18 d.) daug jaunystės metų pašventė Lietuvai ir savo tėvynainiams, kad jie būtų tautiniai gyvi ir dvasiniai atsparūs, nes tokių asmenybių tada Lietuvai labai reikėjo. Teisingai mūsų poetas Stasys Santvaras, kažkada yra pasakęs, kad mums, lietuviams, neužtenka tik savo pašaukime ar profesijoje aukštumoje žėrėti, reikia dar tautinių, kultūrinių ir visuomeninių darbų talkon jungtis. Velionė dirbama mokytojos darbą šimtąprocentiniai buvo įsijungusi tų darbų grandin, nes tuometinei, tikrą laisvę atgavusiai, Lietuvai reikėjo daug gerai paruoštų ir tautiniai susipratusių profesionalų, politikų ir kultūrininkų. Velionė mokėjo savo gyvenime mokslą, religiją ir tautinį idealizmą jungti į darnią visumą ir eiti žmogaus likimo vingiuotu keliu, todėl paliko giliai įmintas pėdas Lietuvos ir išeivijos kultūriname ir visuomeniniame gyvenime.

Gyvendama Detroite, buvo veikli ir uoli daugelio organizacijų narė, o ypač gražiai reiškėsi Tautinės S-gos Detroito skyriaus veikloje. Šalia to, velionė turėjo igimtų meninių gabumų, kuriuos gražiai išnaudojo kurdama iš šiaudinukų Vytį ir lietuviško turinio paveikslus.

Garbingos atminties Stasės Šimoliūnienės kūnas buvo pašarvotas lapkričio mėn. 23 d. Jolandos Zaparackienės laidotuvių Val. Bauža kolpyčioje. Prieš rožinį buvo skai-

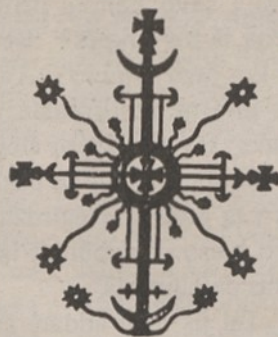
tomos šv. Rašto ištraukos ir psalmės. Skaitė giminaičiai Matas Baukys ir Vilija Baukytė-Sužiedelienė. Rožinį sukalbėjo šv. Antano lietuvių parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Po rožinio vyko atsisveikinimas, kuri pravedė laidotuvių direktorė Jolanda Zaparackienė.

Atsisveikinimą žodžiu tarė Detroito šaulių ir Kultūros Klubo vardu pirmininkė Stefanija Kaunelienė, o Tautinės Sąjungos Detroito skyriaus vardu pirmininkas Albertas Misiūnas. Atsisveikinimas baigtas Tautos himnu. Lapkričio 24 d., po gedulingų šv. Mišių šv. Antano lietuvių parapijos bažnyčioje, velionės kūnas, gausaus būrio detroitiečių, buvo nulydėtas į amžinojo poilsio vietą Holy Sepulchre kapines Southfield.

Giliam liūdėsyje liko vyras Stasys Šimoliūnas, sūnūs Saulius ir Algimantas su žmona Elvyra ir anūkės su šeimomis.

A. Misiūnas

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE
FUNERAL HOME

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

• **LIETUVOS KRONIKOS SAJUNGA** greitai išleidžia LKB Kronikos X-ji paskutinį tomą. Yra išverstas LKB Kronikos VII tomas į anglų ir ispanų kalbas. Bus verčiami ir likusieji tomai į svetimas kalbas. Jau išleista LKB Kronikos 14 tomų, iskaitant ir vertimus į anglų ir ispanų kalbas, kas sudaro 7,685 puslapius, o tiražas 71,000 knygų.

Sajungai nebeužtenka lėšų Kronikoms leisti anglų ir ispanų kalbomis. Tad maloniai prašomi visi lietuviai skubiai paremti aukomis Kronikos knygų leidimą.

Siųsti laiškus ir rašyti čekius šiuo vardu ir adresu: Lietuvos Kronikos Sąjunga arba The Society of the Chronicle of Lithuania, Inc., 6825 So. Talman Ave., Chicago, IL 60629, USA.

• **PROF. ALFRED SENN**, neseniai išleidęs knygą "Lithuanian Awakening", kurioje apibūdina paskutinius įvykius Lietuvoje, gruodžio 14 d. 7:30 v.v. Balzoko muziejuje skaitys lietuvių kalba paskaitą "Šiuolaikinės Lietuvos esminės problemos". Po paskaitos vaišės.

LSS VADOVYBĖS RINKIMŲ REZULTATAI

LSS Vadovybės Rinkimų komisijos pirmininko s. fil. Leono Maskoliūno pranešimu, sekantys asmenys yra išrinkti į vyriausią Lietuvos Skautų Sąjungos vadovybę trijų metų kadencijai:

Į TARYBĄ BENDRUOJU SĄRAŠU – Stefa Gedgaidienė, Irena Kerelienė, Česlovas Kiliulis, Sigitas Miknaitis, Lilė Milukienė, Rūta Žilinskienė;

Į TARYBĄ AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŪDŽIO SĄRAŠU – Danutė Eidukienė, Aleksandra Likanderienė, Virginija Mačiulienė, Apolinaras Treinys;

Į TARYBĄ BROLIJOS SĄRAŠU – Balys Barkus, Remigijus Belzinskis, Algis Glodas, Kazys Matonis;

STAMBI MEDICININĖ DOVANA LIETUVAI

Pasaulinė Medicininė Šalpos organizacija (World Medical Relief), yra paskyrusi Lietuvai \$679,031.50 vertės vaistų, medicininių reikmenų ir įrengimų.

Ši didžiulė auka buvo išgauta jungtinėmis Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos ir Vyčių pastangomis. Ji siunčiama CARITAS sambūriui, kuris steigia diagnostinę kliniką Kaune. Sarašai reikalingi įrengimų ir vaistų buvo sudaryti Amerikoje LKR Šalpos bendradarbio Washington dr. Juozo Laukaitio ir Lietuvoje CARITAS daktarų Romo Mačiulaitio ir Algio Pliūros. World Medical Relief organizacijai prašymas padėti Lietuvai buvo įteiktas praėjusią vasarą LKR Šalpos specialiu reikalų vedėjos Rasos Razgaitienės, kuri koordinavo projekto eigą per "Gyvybė Lietuvai" programą. Paaugotų reikmenų vertė: \$587,311.50.

Detroito ryšininkas šiam projektui buvo Vyčių Pagalbos Lietuvai komiteto pirmininkas Robert Boris. Jo iniciatyva šis projektas buvo užvestas ir didžia dalimi įgyvendintas. Detroito lietuvių

visuomenė atėjo į talką rūšiuojant, skaičiuojant ir pakuojuojant paaugotus daiktus Lietuvai. Viskas buvo sutalpinta į 40 pėdų ilgio konteinerių.

Konteineris buvo šią savaitę pervežtas iš Detroito į New Jersey valstiją. Gruodžio 10 d. jis išplauks Kosciuszko laivu iki Lenkijos. Lenkijoje konteineris įprastu LKR Šalpos nurodymu nebus perkraunamas, bet tiesiog pervežamas iki Kauno CARITAS durų. CARITAS gautus vaistus saugiai sandėliuoja ir veltui parūpina patikrintiems pacientams. Sambūris taip pat dirba kartu su Sveikatos Apsaugos Ministerija ir parūpina vaistus ir kitom Lietuvos ligoninėm.

Transporto ir World Medical Relief administracijos išlaidos buvo sumokėtos iš specialaus fondo, kurį Vyčiai turi tam reikalui įsteigę prie LKR Šalpos.

Konteineryje tilpo egzaminavimui ir slaugymui stalai, invalidam vežimėliai, "walkers", ramentai, adatos, švirksčiai, pirštinės, bandžai, vaistai, vitaminai, antibiotikai ir kt..

LIC

REIKALINGAS TARNAUTOJAS

JAV Lietuvių Bendruomenės įstaiga Washingtonie ieško direktorės padėjėjos. Reikia, kad mokėtų kalbėti ir rašyti lietuviškai ir angliškai. Pareigos: įstaigos cinamųjų reikalų tvarkymas, sekretoriaus, ryšių su Bendruomenės apylinkėmis ir nariais palaikymas, telefoniniai ir telekso kontaktai ir kiti darbai, kuriuos nurodys direktorė. Atlyginimas priklausys nuo kandidato patyrimo ir išsilavinimo. Taip pat, pagal galimybes, bus padedama persikelti į Washingtoną.

Iki 1991 m. sausio 1 d. prašome kreiptis raštu: Assistant, Lithuanian American Community, 2713 West 71st Street, Chicago, IL 60629, atsiunčiant išeito mokslo ir lig šiol turėtų darbų aprašymą (resume), bent vieno puslapio rašto – laiško pavyzdį anglų kalba, savo telefono numerį ir norimą atlyginimą. Darbą galima pradėti tuojau pat.

JAV LB VRT

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIO** apdraudos įstaigą — 6028 Mayfield Road, Suite 10, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti (216) 442-6810.

■ Laiškai Dirvai

ATSILIEPIANT Į VYTAUTO ABRAIČIO PASTABAS

Iš Vytauto Abraičio straipsnio matyti, kad jis sutinka su tuo, kad ne tik lietuvių išeivijai Amerikoje Šv. Jurgio bažnyčia Chicagoje turėjo, ir kol dar ji nenugriauta, tebeturi ne tik religinę, bet ir išskirtinę istorinę bei kultūrinę vertę.

Chicagos miesto centre, tarp Jacson – Adams ir Dearborn – Clark gatvių stovi keli gana neišvaizdūs, pajuodę ir naujomis plytomis palopyti daugiaaukščiai namai. Jie visi Šv. Jurgio bažnyčios bendraamžiai, tačiau jie apsaugoti nuo nugriovimo, nes miesto valdžia juos pripažino istorijos ir kultūros paminklais. Tai patys pirmieji Chicagos dangoraižiai. Dabar jie, prieš netoliese dangų remiantį Sears Tower'į atrodo kaip nykštukai. Tad kodėl Chicagos lietuviai visai nesirūpina išsaugoti tai, ką šitame mieste sukūrė jų pirmtakai, taip pat atvykę iš Lietuvos, ir kurie jau daugiau kaip prieš šimtą metų turtino ir puošė Chicagos miestą ir savais statiniais?

Šv. Jurgio bažnyčios išgelbėjimu nuo uždarymo rūpinosi tikrai Bridgeport'o lietuviai, tos parapijos kitataučiai ir vienas kitas lietuvis, kuris niekada nepriklausė tai parapijai. Toji lokalinė kova už bažnyčios išsaugojimą prieš daug stipresnes, jokių kompromisų nepripažįstančias kardinolo jėgas, pasitinkint jo mielaširdingumu, buvo pralaimėta. Tačiau buvo reikalinga konkrečiu pavyzdžiu įspėti kitus Amerikos lietuvius, kad jie nepakartotų čikagiečių klaidų. Taip pat norėta išjudinti ir čikagiečių sąžinę, kad imtųsi akcijos nors prieš tos bažnyčios nugriovimą. Todėl savo laišką kardinolui J. Bernardinui, išsiųstą jam anglų kalba paštu, pasiūliau ir lietuviškajai spaudai.

Beje, 1988 metais Detroite taip pat buvo pasmerkta uždaryti lietuvių pastatyta Šv. Antano bažnyčia. Tačiau to miesto ir jo apylinkių lietuviai, net nepriklausę Šv. Antano bažnyčios parapijai, ėmėsi vieningų ir energingų veiksmų ir tos bažnyčios uždarymą arkidiacezijos kurija atšaukė. Deja, Chicagos lietuviai detroitiečių pavyzdžių nepasėkė.

Šv. Jurgio bažnyčią uždarius, parapija buvo prijungta prie lenkų Švč. Mergelės Marijos bažnyčios parapijos. Taigi, Šv. Jurgio bažnyčia buvo uždaryta ne dėl kokių nors nusistatymų prieš etninės bažnyčias, o su iš-

skaičiavimu naujais parapijiečiais sustiprinti lenkų bažnyčią, kuri nuo Šv. Jurgio bažnyčios yra tikrai už dviejų blokų. Beje, Švč. Mergelės Marijos bažnyčia jau dabar yra reikalinga kapitalinio remonto, kuris kaštus ne mažiau kaip tris milijonus dolerių, tuo tarpu Šv. Jurgio bažnyčia, prieš kelis metus remontuota, dar ilgai galėjo stovėti be jokio remonto. Taigi, šiuo atveju lietuvių interesai buvo paaukoti lenkų naudai.

Laiške kardinolui J. Bernardinui nurodžiau, kad Bridgeport'o parapijų klebonai, gavę kurijos nurodymą patiemis nuspręsti kurias bažnyčias uždaryti, buvo vieningos nuomonės, kad Šv. Jurgio bažnyčia turi būti palikta veikti. Jie pasiūlė uždaryti netoli esančią Šv. Dovydo bažnyčią, kurios išorė net nepanaši į bažnyčią. Tai tik salė antrame namo aukšte. Kurijos parapijų planavimo viršininkas kun. J. Šarauskas, sužinojęs Bridgeport'o klebonų nuomonę, privertė juos savo nuomonę pakeisti ir jie surašė naują dokumentą, kuriuo dabar pasiūlė uždaryti Šv. Jurgio bažnyčią, o ne Šv. Dovydo. Šiuo atveju lietuvių statytos Šv. Jurgio parapijos bažnyčios likimas priklausė tikrai nuo kunigo J. Šarausko, kuris pagal pareigas kurijoje turėjo plačius įgaliojimus. Kardinolas J. Bernardinas tikrai tvirtino kun. J. Šarausko paruoštus sprendimus.

Šis kunigas ir prieš Šv. Jurgio bažnyčios uždarymą neturėjo gero vardo daugumos Chicagos lietuvių tarpe. Mano laiške pateikta labai trumpa to asmens charakteristika tikrai išreiškia tos dau-

gumos nuomonę. Todėl čia nieko dėta V. Abraičio užuomina dėl mano priklausomybės Lietuvos tikinčiųjų teisių gynimo komitetui. Taip pat visai nesuprantama ir kita jo ironizuojanti užuomina dėl neva mano nesilaikymo krikščioniškos elgsenos principų. Kiekviename dvasiškyje aš pirmiausiai stengiuosi pamatyti žmogų, o tikrai po to jame pamatyti asmenybę ir Dievo tarną. Netrukus po išvykimo iš Lietuvos, informuodamas Popiežių Joną-Paulių II apie tikinčiųjų ir katalikų Bažnyčios padėtį Lietuvoje, tarp kito ko argumentuotai nurodžiau, kad yra nemažai okupanto bendradarbių ir dvasiškijos tarpe, o i Kauno kunigų seminariją ateina nemažai jaunuolių net su KGB "palaiminimu". Taigi, ir dvasiškio pareigos ne visada suderinamos su "krikščioniškos elgsenos principais". Ne išimtis ir Amerika.

Vytautas Skuodis

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame tautietėms už mums – Daivai Chmieliauskienei ir Romai Bandzienei suruoštą "Baby Shower" (lietuviškai dovanų dušą) ir gautas gausias dovanas.

Dėkojame kunigui G. Kijauskui už labai gražią maldą mums ir mūsų būsimiems vaikeliams.

Dėkojame p. O. Raciūnienei ir p. D. Čipkienei už pastangas ir darbus, organizuojant šį pagerbimą.

Prie šios padėkos prisideda ir mūsų šeimos.

Daiva Chmieliauskienė
ir Roma Bandzienė

• **LAIMA VAIČIŪNIENĖ**, Chicagoje, atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

Naujai išrinktas Kalifornijos valstijos gubernatorius Pate Wilson dėkoja inž. Vytautui Vidugiriui, respublikonų veikėjui, už lietuvių pagalbą rinkimuose. P. Wilson kiekviena proga pasisako už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

ŽĄSIS

Vladas Vijeikis

Savo draugui Florijonui sakau:

– Nemačiau tavęs paskutiniame parengime. Buvo koncertas. Dainavo iš Lietuvos.

– Na, ir kas?

Florijono balso išraiška mane labai nustebino.

– Ei, tu, kur tavo patriotizmas? Kur polėkiai už laisvę?

– Tu savo polėkiais manęs nekvailink, lyg aš būčiau vakar gimęs. O aš ne tik ne vakar gimęs, bet galiu ir tave šį bei tą pamokyti. Tai kur tu vakar buvai?

– Buvau koncerte. Dainavo ir šoko ir labai gražiai.

– Ir aš dainavau ir šokau, – pertraukė mane Florijonas, – bus gal trisdešimt metų, o gal ir daugiau. Buvau ansamblio narys. Kur tik koks parengimas, mes visi ten. Šokame, dainuojame.

– Tai kodėl vakar nebuvai?

– Supykau. Dabar imsi mane kamantinėti, ko aš supykau. Pirmiausia, kad labai jau daug ansamblių atvažiuoja. Čia man įtartina, iš kur jų tiek daug?

– Na, kultūra, menas, daina ir t.t..

– Čia turbūt dėl juoko pakei. Aš mėgstu juoką, bet tikrovė kitokia.

Florijonas susimastė. Nenorėdamas trukdyti jo mastymo būsenos, šiek tiek lukterėjau. Bet negalėjau ilgai laukti. Tad sakau:

– Florijonai, palikai mane mįslėje. Paaiškink.

– Apie ką mes čia kalbėjome? Beje apie atvažiuojančius dainininkus. Tad aš tau mažą istorijėlę paporinsiu, kad suprastum. Atvažiuavo pas mane labai tolimas giminaitis. Atvirai sakant giminystės ryšių niekaip nesurišau. Bet vienos organizacijos pirmininkas sako: "Atvažiuavo labai svarbi muzikalinė grupė iš Lietuvos. Tu, kaip žinomas patriotas, neatsisakyksi į savo namus priimti vieną iš tos grupės? Be to, jis lyg tavo giminė". Taigi, tas giminė atsikraustė pas mane. Po kelių gerų čierkų, aš klausiu jo: Kaip tu pakliuvai į tą grupę? Negirdžiu iš tavo balso, kad būtum labai geras dainininkas.

Tai jis man atidarė savo širdį. Gal tos kelios čierkos padėjo. Jis sako. Mane pakalbino mano geras draugas. Sako: Organizuojau ansamblių i Ameriką. O tas draugelis labai blatinas. Tai jis man sako: nori važiuoti i Ameriką? Koks keistas klausimas. Kas nenori važiuoti i Ameriką? Aš jam sakau: mano balsas nelabai ryškus. O jis man: Bet kooperatyve turi gerą balsą. Čia jis pataikė. Aš kaip kooperatyvo vedėjas tu-

rėjau gerą balsą. Kam reikia, nereikia. Bet geriems draugams yra.

– Ir taip viskas gražiai praėjo?

– Ne. Žinoma, kad ne. Mes turėjome ginčą. Kaip pavadinti mūsų ansamblių. Buvo visokių pasiūlymų, kartais juokingų, kartais tiesiog meno galybės i padugnes verčiant. Aš siūliau pavadinti "Erelis". Nesutiko. Kažkas panorio pavadinti "Antis". Čia aš pasipriešinau. Kodėl antis? Labai nevalyvas paukštis. Tada aš pasiūliau pavadinti "Žąsis". Anties šalininkas dar spyriojosi, bet buvo priimta mano vardas "Žąsis". Labai romantiškas vardas. Jos rudenį padebesiais lakioja. Poetai aprašinėja jų skridimus. Per Atlantą rodosi neperskrenda, bet i Amerika skrisime lėktuvu.

– Florijonai, atrodo, kad tavo giminaitis atvėrė tau savo mastymo gelmes. Ar tai viskas, ką pasakė?

– Žinoma, kad ne viskas. Bet aš negaliu tau atverti. Tu imsi pasakoti ir tokiems, kuriems nereikia nieko žinoti.

Teko nemažai pakalbėti primenant "glasnost" žodžio ir spaudos laisvę ir kitus tam reikalui naudingus įtikinėjimus, kol pagaliau Florijonas šiek tiek pravėrė savo išgyvenimų būseną. Florijonas sako:

– Tas giminaitis pareiškė, kad Ameriką jis pažįsta iš laikraščių, filmų ir kitokių modernaus susizinojimo priemonių. Bet jis nori savo akimis pamatyti Amerikos krautuves. Priminė neužmiršti plastikinės kredito kortelės, kuri turi stebuklingą galią.

Po visos tos istorijos Florijonas sunkiai atsiduso.

– Ko čia dabar dvėsauji, lyg arklys po darbo dienos?

– Ir tu dvėsaustum su giminaičiu po krautuves pasišvaistęs.

– Na, ir kas? Parodei, pamatė, nustebė.

– Gerai, kad būtų tik nustebęs. Dabar man už tą plastikinę kredito kortelę beveik dvejus metus reikės mokėti.

Čia ir aš atsidusėjau kartu su Florijonu.

• **M. VANSKAUSKAS**, Lyons, Ill., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **STELLA JURGILAS**, Rancho Santa Fe, Calif., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **MARIUS IR JANĖ AMBROSE**, Mt. Airy, Md., atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

LMKF atstovės dr. Marija Žukauskienė, Salomėja Valiukienė ir pirm. Aldona Naokaitė-Pintsch su dviem latvių atstovėmis General Federation of Women's Clubs suvažiavime.

ŠIMTMETIS GFWC MOTERŲ KLUBŲ VEIKLOJE

General Federation of Women's Clubs organizacijos veiklos šimtmečiui paminėti, suvažiavimas įvyko 1990 m. liepos 1-5 dienomis Mariott-Marquis viešbutyje, New Yorke, N.Y. Dalyvavo 2,000 moterų, jų tarpe 100 tarptautinių delegačių, atstovaujančių 19 kraštų. Didžiausios grupės, matomai finansiniai remiamos savo kraštų vyriausybių, atvyko iš Korėjos, Brazilijos ir Arubos. Lietuvių Moterų Klubų Federacija atstovavo pirmininkė Aldona Pintsch, vicepirm. Salomėja Valiukienė ir LMKF New Yorko Klubas pirm. dr. Marija Žukauskienė.

Tarptautinė, virš 10 milijonų narių turinti GFWC organizacija daugiausiai dėmesio kreipia į socialinę globą, žmonių gyvenimo lygio kėlimą, narių savanorišką darbą ir tarptautinių ryšių stiprinimą moterų tarpe. Pabaltijo Moterų Taryba ir šių trijų kraštų moterų organizacijų federacijos yra GFWC narės. Ši organizacija yra forumas sovietų pavergtų kraštų moterims, kuriuo Pabaltietės naudojasi jau nuo 1950 metų, siekdamos išlaikyti savo kraštų bylą gyvą Vakarų pasaulyje. Praeityje kartais būdavo sunkoka sušaukti tikro supratimo iš organizacijos, kuri politinio aspekto neakcentuoja savo veikloje. Tačiau šio suvažiavimo metu, dėl dominuojančių politinių įvykių raidos Rytų Europoje bei Pabaltijo kraštuose – ir ypač Lietuvoje, nuotaika buvo mums labai palanki.

Trečiadienio, liepos 3 d., rytas buvo skirtas Tarptautinių Klubų dienai atžymėti. Iškilmingos eisenos ir pusryčių metu, tautiniais rūbais pasipuošusios Pabaltiečių ir ukrainiečių moterų grupės patraukė publikos dėmesį. Jų nuotrauka buvo įdėta CLUBWOMAN žurnalo rugpiūčio-rugsėjo mėn. laidoje.

Visų atstovaujamų kraštų reprezentantės turėjo progą

pasakyti trumpas kalbas. Pabaltietės ir ukrainietės efektingai nušvietė savo kraštų šiuometinę politinę padėtį. LMKF pirmininkė Aldona Pintsch kvietė visas GFWC nares prisidėti petijomis, laiškais, aukomis ir pritarmu, remiant mūsų pastangas atgauti apsisprendimo teises ir pilną laisvę mūsų kraštams.

Asmeniškose kontaktuose tarptautinės delegatės ir amerikietės parodė gilią simpatiją mūsų kovojantiems kraštams, sveikindamos jų laisvės žygi, linkėdamos sėkmės, siūlydamos savo pagalbą. Mes raginame jas rašyti Kongreso ir Senato atstovams, prašant paremti senato įstatymo projektą #2527, kuriuo buvo numatyta skirti 10 milijonų dolerių humanitarinei pagalbai Lietuvai.

Reikšdamos džiaugsmą didžiosios spaudos ir įstatymų leidėjų palankumu mūsų kraštams, mes pabrėžėme savo nusivylimą prez. Busho politika, aukojant moralinius principus, stengiantis stiprinti Gorbačiovo padėti griūnančioje Sovietų Sąjungoje.

Tarptautinių delegačių grupėje buvo daug moterų su imponuojančiais akade-

miniais kredencialais. Savo emancipacija ypač stebino moterys iš Azijos kraštų. Jubiliejaus proga GFWC organizacijai jos atvežė vertingų dovanų. Pabaltietės organizacijos vadybei įteikė gintaro dirbinius ir juostas.

Turtingoje ir šventiškoje suvažiavimo programoje buvo ypač įdomus simpoziumas apie vyresnės moters padėtį A.D. 2000 ir iškilmes, kur muziklo forma buvo pavaizduoti svarbiausi GFWC istorijos momentai. Tarp atskirų scenų buvo įteikiami žymenys iškiliausioms moterims įvairiose srityse, tarp jų – Motina Teresė, Barbara Bush, Beverly Sills, Barbara Walters, Margaret Chase Smith ir kt.

Šio jubiliejaus proga buvo pagerbta pirmojo organizacijos klubo SOROSIS ir GFWC steigėja, žurnalistė ir 9 knygų autorė Jennie June Croly. 1868 metais ji – atsaku į Spaudos klubo įzeidimą, neįsileidus jos, kaip moters, į Charles Dickens pagerbimo vakarienę, – įsteigė pirmąjį SOROSIS klubą, kurio tikslas buvo padėti ugdyti moters asmenybę, ir siekti sau lygių žmogaus teisių pripažinimo. Klubui priklausė eilė žymių New Yorko moterų.

1890 metais, J.J. Croly iniciatyva, SOROSIS sukviestė visus žinomus moterų klubus Amerikoje į pirmąjį suvažiavimą New Yorke, kur buvo įkurta GFWC organizacija, pamažu išaugusia į didžiulę, tarptautinę moterų organizaciją, kurios obalsis yra "UNITY IN DIVERSITY".

Salomėja Valiukienė

• **ANTANAS TĖVELIS**, Ancaster, Ont., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką, 25 dol. Ačiū.

• **VACYS NUMGAUDAS**, Harbert, Mich., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• **ALFONSAS PIMPĖ**, Chicagoje, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

N.J. Lietuvių Moterų Federacijos narės prie lietuviško stalo tarptautinėje šventėje: Jonė Šernienė, Aldona Pintsch ir Danutė Rogers.

A.A. Tatjana Babuškinaitė-Vasiliauskienė.

Mirė Tatjana Babuškinaitė-Vasiliauskienė

Lapkričio 26 dieną Gilbertowne, Al. mirė Lietuvos Valstybinio baleto teatro solistė Tatjana Babuškinaitė – Vasiliauskienė.

Ji gimė 1912.II.9 dieną.

PHILADELPHIA

NAUJA LB VALDYBA

Š. m. spalio 27 d. įvyko visuotinis LB Philadelphia Apylinkės susirinkimas. Pranešimą apie praėjusių metų darbą pristatė dr. J. Meškauskas, kuris ir pirmininkavo šiam susirinkimui. Pereito susirinkimo protokolą perskaitė susirinkimo sekretorė O. Kreivėnienė. Taip pat buvo pateikti izdininko (L. Kučas), Bendruomenės Balso (J. Dautienė), Bendruomenės Balso reikalų vedėjo (G. Dragūnas), N. Krėvės lituanistinės mokyklos (J. Stirbienė) pranešimai.

Buvo išrinkta nauja valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirmininkas – Linas Kučas, vicepirmininkė – Teresė Gečienė, sekretorė Aniliora Mašalaitienė, izdininkas Vidmantas Rukšys. J. Dautienė rūpinsis kultūros bei Bendruomenės Balso reikalais, R. Kučienė tvarkys socialinius reikalus. R. Stirbys atsakingas už politinę – visuomeninę informaciją anglų kalba, bei ryšininkas su Komunikacijos Centru.

R. Rukšienė tvarkys politinę – visuomeninę informaciją lietuvių kalba. Jaunimo atstovu valdyboje ir toliau pasiliko P. Dainora. Bendruomenės Balso izdą tvarko G. Dragūnas.

Valdybos sekretorės adresas: Aniliora Mašalaitienė, 645 Fletcher Road, Wayne, PA 19087 Tel. (215) 687-3048.

R. Rukšienė

1930 baigė Kauno rusų gimnaziją ir Valst. Teatro baleto studiją. 1930-1933 studijavo VDU teisių fak. 1930-1944 dirbo kaip solistė šokėja Valstybės Teatro balete, dalyvaudama visuose žymesniuose baleto pastatymuose, kaip Coppelia, Užburtoji fleita, Piršlybos, Silfidos, Gulbių ežeras, Raimonda, Miegiančioji Gražuolė, Sužadėtinė ir kt. Dalyvavo Lietuvos Baleto gastrolėse Londone ir Monte Carlo. Valstybės Operos pastatymuose šoko solo vaidmenis. 1947 tremtyje, Augsburg, Delibo Coppelijoje šoko Svanildą. 1950 įsteigė Baleto studiją Bostone, Mass. Čia surengė keletą baleto spektaklių – koncertų ir lituanistinės mokyklos mokinių pasirodymų. 1952-1953 Plymouth Art Center baleto vadovė.

Jos kūnas atgabentas lapkričio 29 dieną į Bostoną ir po religinių apeigų gražiam būriui jos buvusių baleto studijų mokinių, Studijų mokytojų, akomponiatorių ir draugų buvo palaidota Bostono Forest Hill kapuose. Velionė atsigulė amžinam poilsiui šalia savo vyro Jono Vasiliausko. Mielai Taniai buvo įberta simbolinė saujelė Palangos smėlio ir gintarėlių. Bostone gyvenantys velionės draugai reiškia gilią užuojautą dukrai Svetlanai ir jos šeimai.

A.S.

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

• **ANTANAS IR SOFIJA KALVAIČIAI**, Ormond Beach, Fl., atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **ANTANAS YANKUS**, Rochester, N.Y., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

Lietuvoje...

Vitalius Zaikauskas

• **ŠIAULIUOSE** sulaukyti 3 miesto gyventojai pirke iš SSSR armijos kariškio automatą. Juodojoje rinkoje ginklų kainos sparčiai auga.

• **LIETUVOS** laisvųjų profsajungų konfederacijos pirmininku išrinktas jonavietis Marijonas VISAKAVIČIUS.

• **VILNIAUS** miesto Taryba vietoje numatytos Darbo biržos, įkūrė miesto valdybos Gyventojų migracijos ir užimtumo skyrių. Jo vedėju patvirtintas Eugenijus ČERŠKUS.

• **KAUNO** vaistinėse superkami stikliniai indeliai nuo vaistų – labai trūksta stiklo taros.

• **PREKYBOS** ministras A. SINEVIČIUS pareiškė, kad nuo Naujų metų visas deficitines prekes, dabar skirstomas pagal talonus, per darbovietes ir kitais biurokratiniais būdais, reikės pirkti pagal Lietuvos lauko limitines čekių korteles. Šitą sprendimą dar turi patvirtinti parlamentas.

• **GALIAVOJE** penki rusiškai kalbą jaunuoliai nu-daužė ir išvivežė memorialinę lentą skirtą partizanui J. LUKŠIUI.

• **GRUODŽIO 5** dieną Lietuvos ateities forumas ir Kultūros kongreso klubas surengė dialogą Lietuvos likimui aptarti. Dalyvavo parlamentariai, vyriausybės nariai, kūrybinė inteligentija.

• **GRUODŽIO 21-22** dienomis Vilniuje vyks neeilinis Lietuvos žurnalistų sąjungos suvažiavimas.

• **NAKTĮ 1** gruodžio 6 dieną Mažeikiuose nuverstas vienintelis Lietuvoje K. Markso biustas.

• **VILNIUJE** gruodžio 5 dieną Lietuvos – Suomijos draugija paminėjo Suomijos nepriklausomybės dieną, o Vilniaus universitete paminėta Helsinkio universiteto 350 metų sukaktis.

• **KRAŠTO** apsaugos departamentas Kaune nuo sausio 3 dienos organizuoja 4 mėnesių karininkų kursus. Sėkmingai juos baigę dirbs Krašto apsaugos departamento sistemoje.

• **LIETUVIŲ PEN** centras už šmeižikiškus pareiškimus atsirišo nuo rašytojo Vytauto Petkevičiaus.

• **GRUODŽIO 4** dienos naktį Kauno VI-ame forte nupjautas ir išvežtas kryžius, pastatytas šią vasarą, birželio 14 dieną, Gedulo ir Vilties dieną, vietoj čia stovėjusio sovietinio tanko – Kauno "išvaduotojo". Manoma, jog tai kariškių darbas. Įvykį tirla milicija.

Gruodžio 6 dieną Kryžių atstatė ir šį šeštadienį atšventino Petrašiūnų parapijos klebonas.

• **SPAUDOJE** skelbiamas Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo projektas.

DETROIT

MIRĖ
LIONGINAS PEČIŪRA

Chemijos inžinierius, ASS fil. Lionginas Pečiūra mirė š.m. lapkričio 27 d. savo namuose, Ann Arbor, MI. Liko ilgoje ligoje rūpestingai jį slaugiusi žmona Jūratė, dukros – Austė New Yorke ir Gintė su vyru Mark Hahn Californijoje.

Lionginas Pečiūra gimė 1921 m. balandžio 25 d. Ukmergėje. Chemijos inžinieriaus laipsnį įgijo Vytauto Didžiojo universitete Kaune, magistrą – Stuttgarte, Vokietijoje. 1948 m. susituokė su Jūratę Bytautaite. 1950 m. atvykę į JAV-bes, 1955 m. apsigyveno Ann Arbor, Mich. Dirbdamas chemijos pramonėje, pastoviai žengė pirmyn, pasiekdamas direktoriaus vietą Renosol bendrovėje. Buvo aktyvus lietuviškoje, ypač skautiškoje, veikloje.

Su velioniu buvo atsisveikinta lapkričio 30 d.. Rožinį pravedė Dievo Apvaizdos bažnyčios klebonas kun. Viktoras Kriščiūnas. Liongino Pečiūros nueitą gyvenimo kelią jautriai apibūdino atsisveikinimui vadovavusi laidotuvių direktorė Yolanda Zaparackienė, perdavė gausias užuojautos šeimai ir artimiesiems. Akademinio Skautų Sąjūdžio vardu kalbėjo fil. Jonas Asminas, prie karsto garbės sargyboje būdėjo Korp! Vytis nariai. Dukros Austė ir Gintė eilių posmais atsisveikino su Tėveliu. Detroito skautų šeima tradiciniam rate sugiedojo vakarinę skautų giesmę ir "Ateina naktis".

Gruodžio 1 d. po šv. Mišių, 52 automobilių vilkstine paskutiniajam sudie artimųjų ir draugų palydėtas, Velionis atrado amžino poilsio vietą Holy Sepulchre kapinėse.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Šiais metais Lietuvos kariuomenės šventė buvo švenčiama dviejuose sekmadieniuose. Lapkričio 25 d. 10:30 v.r. šv. Antano parapijos bažnyčioje už Lietuvos karių kun. Alfonsas Babonas aukojo šv. Mišias. Gražiai giedojo parapijos choras, dalyvavo organizacijos su 6 vėliavomis.

Akademija ir meninė dalis įvyko parapijos salėje gruodžio 2 d. LŠST pirmininkas Mykolas Abarius, viešėjęs Lietuvoje ir dalyvavęs

prie Nežinamo kareivio kapo išskilmėse ir Lietuvos šaulių suvažiavime lapkričio 23-24 d. Kaune, padarė pranešimą. Suvažiavime taip pat dalyvavo Ramovėnų pirmininkas Edmundas Vengianskas iš Chicagos, ukrainiečių, latvių ir estų atstovai.

Išsivijos šauliai žada ben

dradarbiauti, palaikydami glaudžius ryšius su Lietuva.

Muzikui Stasiui Sližiui vadovaujant parapijos choras ir visi dalyviai padainavo 4 dainas ir Lietuvos himnu baigtas minėjimas. Minėjimą rengė ramovėnai, šauliai ir birutietės.

A. Grinius

Mylimai žmonai ir mamytei

A. A.

STASEI ŠIMOLIŪNIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jė vyrui STASIUI, sūnams SAULIUI ir ALGIMANTUI su žmona, bei anūkėms su šeimomis.

ALT S-gos Detroito Skyriaus
Valdyba.

A. † A.

STASEI ŠIMOLIŪNIENEI

mirus, jė vyrą STASĮ, sūnų žurnalistą SAULĮ, sūnų ALGĮ su šeima ir kitas gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

LŽS-gos Detroito skyriaus
Žurnalistai

A. A.

INŽ. LIONGINUI PEČIŪRAI

mirus, jė žmonai žurnalistei JŪRATEI PEČIŪRIENEI ir šeimai reiškiamo gilią užuojautą

LŽS-gos Detroito Skyriaus
Žurnalistai

Taupa

Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
(216) 481-6677

Isikūręs Nuosavyuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais--ketvirtadieniais nuo 9:00--4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00--6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00--3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00--12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuošimčius Už:
Taupymo Skaitytas, Certifikatus, IRA, Čekių Skaitytas, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:
Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui,
Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks,
Priimame telefono, elektros, šildymo, ir vandens skaitytas,
Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Klekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios ***
apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

Juozas Milkošis
Realtor, Notary Public

East Shore Realty

Namų ir žemės pardavimas - nuomavimas

Bus. phone: 481-6900
Home phone: 531-2190

18021 Marcella Road
Suite 2
Cleveland, Ohio 44119

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

NCRMLS

• TĖVYNĖS GARSŲ radijas pradėjo savo metinį vakarų. Tai vienkartinis kreipimasis į klausytojus padėti išlaikyti svarbią ryšių priemonę – lietuviškas radijo bangas, išlaikyti jas labai svarbiu laikotarpiu, kai Lietuvos žmonės ir išeivija bendromis jėgomis tėvynėje ir tarptautiniame forume kovoja dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo.

Tėvynės Garsai sustiprino žinių skyrius rytinėje ir vakarinėje laidoje, kiekvieną savaitę transliuoja telefoninius pranešimus iš Washingto ir dažniais atvejais tiesiai iš Lietuvos.

Apskritai dviejų laidų išlaikymui reikia nemažai lėšų. Iki šiol šių išlaidų didesnę dalį apmokėdavo Superior Savings skelbimai. Bet gi šios įstaigos paramos netekę, Tėvynės Garsai yra sunkioje būklėje. Todėl metinio vajaus proga raginame Clevelando lietuvių stipriau paremti Tėvynės Garsus.

Paramos čekius rašykite LITHUANIAN RADIO PROGRAM ir siųskite šiuo adresu: 4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121.

Tėvynės Garsai girdimi sekmadieniais. Rytinė laida nuo 8 iki 10 valandos per WUJC FM 88.7, o vakarinė laida nuo 7 iki 8 v.v. per WCPN FM 90.3. Vakarinė laida transliuojama 50,000

vatų stiprumu ir girdima net Kanados pietiniame pakraštyje.

• KŪČIŲ STALUI galima užsisakyti šiuos patiekalus: Koldūnus su grybais, Vinegretus, Karališkas silkes, Žuvį su grybais ir svogūnais, Obuolių, vyšnių ir varškės pyragus (štrudelius), Kugelį ir koldūnus.

Skambinti Lietuvių klubo vedėjai Nijolei Motiejūnienei arba Krystynai Biliūnienei tel. 531-2131.

Užsakymus atsiimti iki gruodžio 23 d. 2 val. p.p.

PARENGIMAI

• GRUODŽIO 24, 9:30 val. bendros Kūčios Šv. Jurgio parapijos salėje.

• GRUODŽIO 31, Naujų Metų sutikimas Lietuvių Namuose. Rengia Čiurlionio ansamblis ir Lietuvių Namai.

• VASARIO 9, Pilėnų Tn. skautų tradicinis "Blynų balius". Rengia Pilėnų Tn. skautų tėvų komitetas.

• VASARIO 17, Vasario šešioliktosios minėjimas. Pradžią 4 v.p.p. Rengia ALT ir LB.

• KOVO 17, Skautijos rengiamas Kaziuko Mugė.

• BALANDŽIO 7, Šv. Jurgio parapijos Atvelykio Stalas.

• BALANDŽIO 13-14 d.d., Clevelando ateitininkų šventė.

• GEGUŽES 5, Lietuvos Valstybinės Operos solistų Virgilijaus NOREIKOS ir Irenos MILKEVIČIŲTĖS koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia Lietuvių Fondas, talkinant LB Clevelando apylinkės valdybai.

Gruodžio 31 d., pirmadienį

IŠKILMINGAS NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS,

Clevelando Lietuvių Namų Salėje,

Pradžią: 7 val. vakaro:

1. Kokteiliai
2. Programa: – Vokalinis vienetas "Stumbras" iš Lietuvos.
3. Šilta vakariene su vynu.
4. Nemokamas baras.
5. Johnny Singer orkestras.
6. Šampanas – Naujų Metų Sutikimas; –

Sveikinimai, gera nuotaika, muzika ir šokiai.

Stalus rezervuoti pas Namų vedėją Nijolę Motiejūniene, tel. 531-2131.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Kaina \$35,- asmeniui.

Rengia: Lietuvių Namai ir Čiurlionio Ansamblis

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Kalėdinė Eglutė įvyks šeštadienį, gruodžio 15 d. 7 val. vakare, Dievo Motinos parapijos salėje. Visi maloniai kviečiami atsilankyti kalėdinėje programoje, pasidžiaugti vaikų daina ir pabendrauti švenčių nuotaikoje!

Mums rašo

Gerbiamoji "Dirvos" redakcija, skaitytojai ir rėmėjai

Pirmiausia tebus leista – nors ir pavėluotai – pasveikinti Jus su deimantiniu laikraščio jubiliejumi. Tą norėjome atlikti viešai būdami Clevelande, Vilniaus pedagoginio instituto ansamblio "Šviesa" viešnagės dieną. Deja, ta diena, kaip ir visos mūsų gyvenime, buvo labai trumpa. Ta kukli tautinė juosta, kuria perdavėme "Dirvos" adresu p. Stefai Gedgaudienei, tėra mažas didelės pagarbos ir padėkos ženklas. Stropiai Jūsų purenamoje ir prižiūrimoje lietuvių dirvoje težydi Lietuvos meilė, tevienija ji mus dideliems, kilniems tikslams ir darbams.

Ta spalio diena savo bėgsimu buvo ištis trumpa, bet "Šviesos" ansambliui, vadovams įsiminė labiau, nei kokia savaitė ar mėnuo. Kaip pamiršti tėviškai rūpestingą kleboną G. Kijauską – jo gera valia ir meilė Lietuvos jaunimui ir jo atvežtam tautos menui buvo gauta nemokamai salė koncertui, kaip pamiršti žavią "gidę" I. Bublienę – jos pastangomis buvome priimti ir pagerbti Clevelando miesto savivaldybėje, apsilankėme NASA centre ir klausėmės čia dirbančio lietuvių H. Bankaičio pasakojimo. Kaip pamiršti šaunų skautą ir darbštų fotografą V. Bacevičių.

Ir – koncertas. Nežinom, kaip pašlovinti skautiją – tai ji ėmėsi rengti "Šviesos" koncertą, per kelias dienas sukėlė tokia reklama ir parodė tokį sugebėjimą, kad pirmadienio vakarą prisirinko – gal ir organizatoriams netikėtai – pilna parapijos salė. Kaip šiltai, kaip jausmingai ir pagarbiai priėmė ansamblio programą – jaunų širdžių atvežtą gimtosios žemės stiprybės, vilties ir grožio šviesą. "Gabalėlis Tėvy-

nės tą vakarą buvo taip arti..." – rašė "Dirva".

Mes buvom arti vieni kitų – du tautos krantai. Tą brolybės jungtį jautėme ir mus sveikinusį v.s. J. Budrienės, "Grandinėlės" vadovų A. ir L. Sagių, R. Motiejūnaitės-Booth, "Čiurlionio" ansamblio pirmininko V. Plečkaičio, kun. G. Kijausko žodžiuose, mus priėmusių namų clevelandiečių lietuvių namuose.

Vienas iš mūsų atsidūrė gerų pažįstamų būryje – sveikino, glėbesčiavo čiurlioniečiai. Vladas ir Gražina Plečkaičiai, Giedrė Kijauskienė, Henrikas Johansomas, Vladas Žiedonis, Danutė Dundurienė, Virginija Rubinski, Romas Zylė, Rita Matienė, Julija Minkūnaitė... Kiek čia

seniai kartu keliavome po Lietuvą, plojo ir gėlės dovanų jiems. "Šviesa" ir "Čiurlionis". Clevelandas ir Lietuva. Dvi kelionės, globojamos "Tėviškės" draugijos ir "GT International". Ir vienas tikslas – šlovinti Lietuvą, būti su ja.

Priimkite mūsų širdingą padėką ir geriausius sveikinimus šv. Kalėdų ir Naujų metų proga. Daug laimės Jums, mieliausi Clevelando lietuviai.

Algis Kusta
"Tėviškės" draugijos
pirmininko pavaduotojas

Juozas Jauniškis
Vilniaus pedagoginio
instituto
dainų ir šokių ansamblio
"Šviesa" meno vadovas

KVIETIMAS Maloniai kviečiame visus į Šv. Jurgio parapijos bendras Kūčias

pirmadienį 9:30 v.v.

24 Gruodžio 1990

Auka 10 dol., vaikams iki 12 metų
amžiaus – veltui.

Rezervacijos ir bilietai sekmadieniais po sumos parapijos salėje tel. 361-9555 ir klebonijos raštinėje tel. 431-5794 savaitės dienomis.

Šv. Jurgio Parapijos Taryba

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

PROFESIJŲ KONFERENCIJA.

Korp. Neo-Lithuania Vyriausioji Valdyba jau treči metai iš eilės ruošia profesijų konferenciją liuksusiniame Olympia Resort, Oconomowoc, Wisconsin. Šį kartą konferencija įvyks 1991 m. sausio mėn. 18-21 dienomis.

Programoje numatyta pranešimai iš įvairių mokslo sričių. Pranešimus darys profesionalai čia mokslus baigę ir praktiškai dirbą savo specialybėse. Šeštadienis yra skiriamas įvairių profesijų sesijoms, o sekmadienis laisvas visokiems užsiėmimams: slidinėjimui, tenisui, maudymuisi ir t.t. Programa bus įvairi, pritaikyta visiems, jauniems, ir vyresniems korporantams ir jų šeimoms.

Studentams (keturi kambarėje) tik 125 dol., be to pirmieji 10 užsiregistravę gauna 50 dol. nuolaidą ir sekantys 10 – 25 dol. nuolaidą, o visiems kitiems (dviese kambarėje) 180 dol.. Į tą kainą

įeina: trijų naktų nakvynė, šeštadienį pietūs ir vakarienė, sekmadienį "brunch" ir vakarienė, vienai dienai "lift ticket", įėjimas į "health spa" ir viena valanda "indoor tennis or racquetball".

Kviečiami paskutiniųjų metų gimnazijos moksleiviai ir pradedantys studijuoti studentai, taip pat visi jauni ir seni.

Atvykstame penktadienį sausio 18 d. vakare ir grįžtame pirmadienį sausio 21 d. po pusryčių.

Skubėkite registruotis, sutrumpinkite žiemą praleisdami savaitgalį malonioje atmosferoje.

Registruotis pas kol. Jurgį Lendraitį 12513 E. Navajo Dr. Palos Heights, Il. 60464, Tel. 708-388-2041.

*Korp. Neo-Lithuania
Vyriausioji Valdyba*

• **ANTANAS IR ONA JUODVALKIAI** padidino savo įnašą Vilčiai 25 dol. Ačiū.

Mums nepamirštamas,
brangus Vyras ir Tėvelis

LIONGINAS PEČIŪRA

iš savo šeimos namų išėjo į dausas,
ramiai užmerkdamas akis
1990 metų lapkričio 27-ją dieną ...

Jūratė
Austė ir Gintė

Mirus studijų kurso draugui

INŽ. LIONGINUI PEČIŪRAI,

nuoširdžiai užjaučiame žmoną
JŪRATĘ ir dukrąs.

*Jonas ir Birutė
Vasariai*

Brangiam Broliai,

s. fil. LIONGINUI PEČIŪRAI

baigus trumpą žemišką kelionę, žmonai v.s. fil. JŪRATEI, dukroms AUSTEI ir GINTEI bei visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

*Clevelando Skautininkų
Draugovė*

Lituanistikos Tyrimų ir Studijų Centro "Knygos Lietuvai" vajeus antrojo konteinerio krovėjai prie Jaunimo Centro Chicagoje lapkričio 12 d.
J. Tamulaičio nuotr.

Šešiasdešimt tonų knygų išsiųsta į Lietuvą

Prasivėrus Maskvos geležinei uždangai, Lituanistikos Tyrimų ir Studijų Centras Chicagoje, Jaunimo centre, išsiuntė kelis tūkstančius knygų pašto maišuose į Lietuvą mokslo įstaigoms. Šių metų vasario mėnesį Centro

• **ALDONA ADOMONIENĖ**, Osterville, Ma., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 100 dol. Ačiū.

• **DONATAS IR VIDA SILIŪNAI**, Pompano Beach, Fl., atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 100 dol. Ačiū.

• **INŽ. JONAS IR VINCENTINA JURKŪNAI**, St Petersburg Beach, Fl., atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

• **ELEONORA MATULEVIČIENĖ**, Worcester, Ma. atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 50 dol. Ačiū.

• **JUOZĖ IR JONAS DAUGĖLAI** iš Floridos širdingiausiai sveikina visus savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir linki visiems geroje nuotaikoje pasitikti Naujuosius Metus. Vietoje asmeniškų sveikinimų aukoja lietuviškai spaudai.

• **VLADAS MIKLIUS**, Hawajuose, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

EGLUTĖ LIETUVOS PASIUNTINYBĖJE

Šį penktadienį Washingtono sesės židinetės, talkinamos Rambyno V-jos, parūpino ir papuošė Kalėdinę eglutę tikrais šiaudinukais – Washingtono Skautijos dovaną Lietuvos Pasiuntinybei. Židiniui vadovauja v.s. fil. Meilė Mickienė.

Kalėdiniu geruoju darbeliu, židinetės taip pat suorganizavo drabužių rinkliavą ir perdavė siuntimui į Lietuvą.

pirm. prof. dr. Jonui Račkauskui lankantis Vilniuje, Valstybinės Martyno Mažvydo bibliotekos vedėjas Vladas Bulovas kreipėsi su prašymu surinkti iš JAV lietuvių visas išeivijoje išleistas knygas, žurnalus bei nuo nepriklausomybės laikų išlaikytas ištisas bibliotekas, kurioms grėsia sunaikinimo pavojus, savininkams keliaujant į amžinybę.

Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai panaudojus masinės transporto priemones, 20 tonų konteinerius laivais, tuo pasekė ir Lituanistikos Tyrimų ir Studijų Centras Chicagoje šį rudenį skelbdamas lietuviškų ir kitomis kalbomis mokslinių knygų surinkimo vajų, Jaunimo Centro vadovybei leidus, pasinaudota jų patalpomis.

"Knygos Lietuvai" pirmasis vajeus buvo labai sėkmingas. Tautiečiai suvežė ir prisiuntė tūkstančius dėžių su knygomis ir žurnalais. Organizatoriui, Lituanistikos centro pirm. dr. Jonui Račkauskui, vicepirm. Broniui Juodeliui, muziejų direktorei Nijolei Mackevičienei, reikalingam vedėjui Arūnui Zailskui teko sunkiausi rūpesčiai kaip atlikti supakavimą, sugrupavimą, adresavimą ir dėžių pakrovimą į konteinerius. Čia į talką atskubėjo nuolatiniai bendradarbiai Liudas Kairys, Česlovas Grincevičius, Jonas Paronis, Adomas Vaitkevičius, kun. Antanas Saulaitis ir apie 20 talKininkų, krovėjų į konteinerius, lyg "Aušros" gadynės knygnešių, kuriuos sunku čia išvardinti. Jie per keturis atvejus atliko labai sunkų konteinerių pakrovimo darbą.

Pirmasis 20 tonų knygų konteineris iškeliavo spalio 10 dieną ir per mėnesį, per Lenkiją pasiekė Mažvydo biblioteka be jokių kliūčių. Telefonu bibliotekos vedėjas Vladas Bulovas išreiškė didelę padėką organizatoriui

dr. Jonui Račkauskui ir visiems knygų aukotojams, jas išdalindamas nurodytiems adresatams, kurių buvo apie penkiasdešimt. Jau gauta eilė labai nuoširdžių padėkos laiškų, kurie bus paskelbti spaudoje.

Antras 20 tonų konteineris iškeliavo lapkričio 13 dieną. Abiejų konteinerių transporto išlaidas apie 10,000 dolerių apmokėjo JAV LB "Dovana Lietuvai" fondas per pusę su Lietuvių Katalikų Religine Šalpa.

Trečias 20 tonų konteineris, kaip paskutinė Lituanistikos Tyrimų ir Studijų Centro pirmojo vajeus knygų siunta, iškeliavo lapkričio 26 dieną.

– Ar dar priimate knygas? Ar galime dar atvežti? – Sekantį rytą skambėjo dr. Jono Račkausko telefonas.

– Trečias konteineris jau iškeliavo. Laukite antrojo vajeus, kurį skelbsime pavasarį, – dar nepailsėjęs aiškino Jonas.

Visų trijų konteinerių knygų gavimas Martyno Mažvydo valstybinėje bibliotekoje, kurių susidarė apie 10,000 dėžių, jų išdalinimas visoms Lietuvos bibliotekoms, jų perdavimas daugeliui mokslo institucijų, leidykloms bei laikraščių redakcijoms užsitęs porą žiemos mėnesių.

Pirmasis masinis knygų į Lietuvą siuntimo darbas atliktas dėka daugybės aukotojų ir savanorių krovėjų. Trečiojo konteinerio visas transporto išlaidas 5,000 dolerių apmokėjo JAV LB "Dovana Lietuvai" fondas, kuris ir toliau pasiryžęs remti šį kilnų ir labai svarbų knygų į Lietuvą siuntimo darbą. Jaunimo Centro vadovybei priklauso didelė padėka, kad leido naudotis šiauriniu vestibuliu, priėmė knygas, be ko šių 200.000 knygų pasiuntimas būtų buvęs neįmanomas.

Br. Juodelis